

A KÖNYVHÉT HÍREI

BORSOD MEGYE ÉS MISKOLC VÁROS KÖNYVHETI TAJÉKOZTATÓJA

Események — képekben

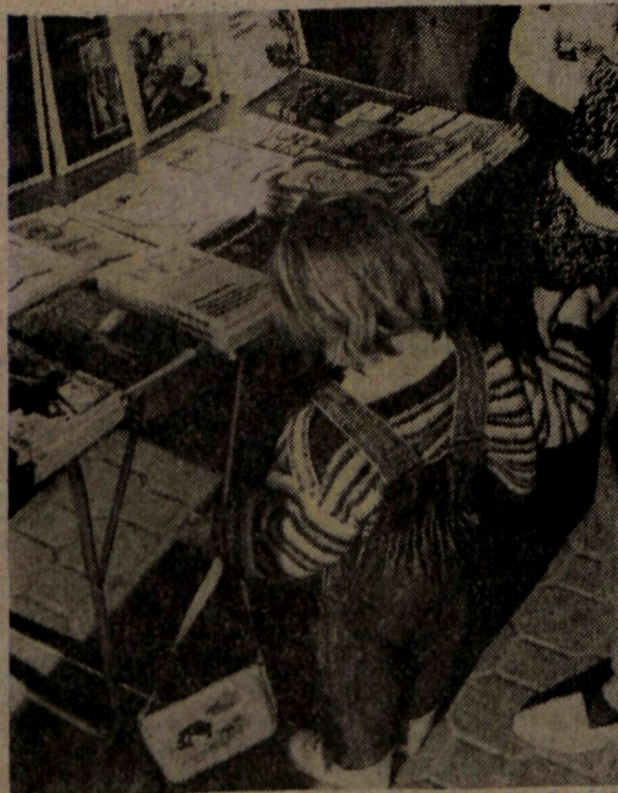
Németh Miklós és Lukács Sándor a megyei könyvtárban.

Seres János festőművész kiállításán, a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárban.

A Hassler kórus az 1990-es ünnepi könyvhéten.

Fotó: Dobos Klára

A tartalomból:

SZELLEMI MŰHELY
ÉS IDEGENFORGALMI
KÖZPONT A VÁRBAN
(2. oldal)

GONDOLATOK
EGY KÖNYVTÁRRÓL
(3. oldal)

EGY VERS
MEGKOSZORÚZÁSA
(3. oldal)

VALLOMÁS
AZ OLVASÓNAK
(4. oldal)

KALÁKA
A SZABADSÁG TÉREN
(4. oldal)

A MŰVELŐDÉS
ÉS A GAZDASÁGI ÉLET
(5. oldal)

A SZENDRŐI
OKTATÁSTÖRTÉNETI
GYŰJTEMÉNY
(5. oldal)

KÖNYVTÁRI KETTŐS
(5. oldal)

CSALÁNK ÉS IBOLYÁK
(6. oldal)

A SZAKKÖZÉPISKOLA
KÖNYVTÁRA
(7. oldal)

JÓZAN REALITÁS
(7. oldal)

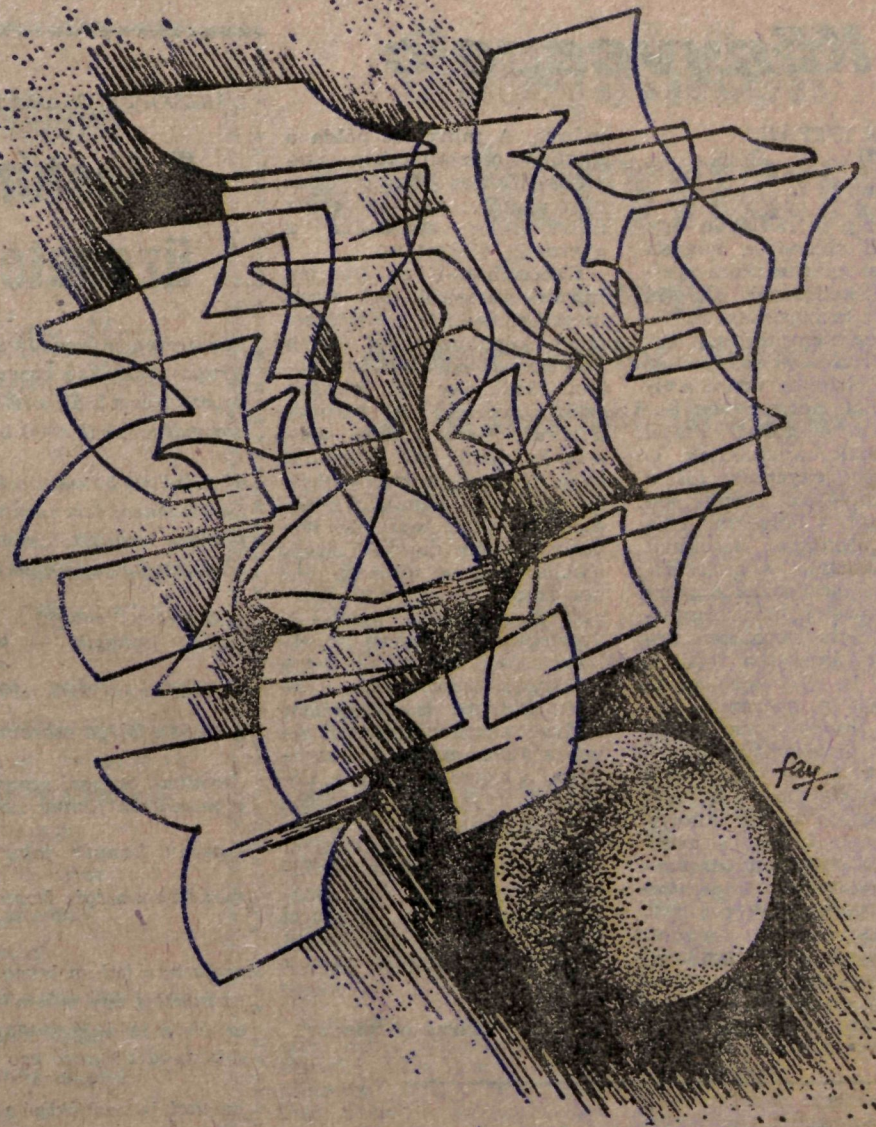
CSORBA PIROSKA,
CSEH KÁROLY,
FECSKE CSABA
ÉS KALÁSZ LÁSZLÓ
VERSEI
(9. oldal)

AZ ELSŐ MISKOLCI
KÖNYVNAPOK
(11. oldal)

A KÖZMŰVELŐDÉSI
KÖNYVTÁR
AZ INFORMÁCIÓ
SZOLGÁLTATÁBAN
(12. oldal)

LÁZAS KEMENCÉK
FOLDJÉN
(12. oldal)

Nem mondhatunk le a könyvről. Nem mondhatunk le a jó könyvről, mert nem mondhatunk le önmagunkról, a nemzet jövőjéről. Mindezt azzal a megszenvedett személyes tapasztalattal mondom, amely közel öt évtizede köt a könyvhöz, az írott beszédhez. Mert a leírt szó: néma beszéd. A csend és az idő közötti folyamatos teljesség: kristályállapot. A közlés és a befogadás megfeszítettség és mindenkor fültámadása; az alázat és a fölemelkedés misztériuma.

Ünnepi könyvhét'91

Vajon nem anakronizmus-e ma már ünnepi könyvhétről beszélni? Miért ünnepibb a könyv hete, mint például a celluláris telefonkészülékek hete? És egyáltalán: lehet-e ünnepi a könyv? Hiszen az is csak termék, miként nagyipari termék a színházi előadás, a popkoncert, a skandináv turistaút, vagy a gyermekek nyári sporttábor. Miért is lenne ünnepi az egyik áru, ha a vevő elkölthető jövedelemhányadára többi áru és szolgáltatás nem ünnepi. Van-e még bárki is, akit ma jobban érdekli a hexameter, mint a privatizáció, mint a fontosabb egy tisztán esengő magyar mondat, mint a dollár árfolyamának alakulása? És egyáltalán: érzünk-e még ünnepiességet?

Kevesen mernének ma erre igennel válaszolni. Olyan változás közepén vagyunk, mely bizonyosan fejezet lesz későbbi történelmkönyvekben. Nem csupán történelmi időkét élünk, hanem immár valóban formáljuk nemzetünk történelmét. Ezenközben a felgyorsult történelem is formál minket: kételkedővé, aggodalmassá, örömtelenné. Tudós szociológusok, szociálpszichológusok majd megmagyarázzák, hogy miért halványult el bennünk az öröme és az ünnepre való készség. És éppen ez az, ami miatt egy percre meg kell állnunk a rohanásban. Megállni a könyves sátornál, pergetve a még nyomdászagú, friss könyvlapokat, és megállni gondolatban a múltnál.

A könyvek által közvetített évszázados, évezredes kultúra távlatot ad. És e távlatban hirtelen minden mai aggodalom és kétség egyszerre relatívá válik. Nincs olyan érzés, amit előttünk ne érezték volna, nincs olyan helyzet, amikor hasonló nem állt volna elő már. Minden kamasz úgy hiszi az első szerelemkor, hogy előtte más még nem érezhetett ilyet. Majd meglepődve olvassa — ha kezébe jut a könyv —, hogy a költő ugyanazt az érzést már régen megdálolta.

Igy lehet ez a mai kamasz korunkban is. Megoldhatatlannak látszó gondjaink árnyosabbá válnak, ha a kultúra közvetítésével el tudjuk helyezni azokat. És e kultúrának — igaz, már régóta nem egyedüli — hordozója a könyv. Igenis van, akinek fontos a hexameter, akinek éppen úgy fáj az anyanyelv szennyezése, mint az utcán eldobott banánhéj látványa, vagy a rosszul beállított motorok bűze.

Kétkedő kérdéseimre azért igenis adható tárgyyszerű válasz. A könyv ünnepiessége.

ge, megkülönböztetett termékjellege valóban a múlté. Elmúlt az az idő, amikor egy merészebb verssor megborzongatta a társadalmat és a hatalom urait. A működő demokráciában már nem kell vers, a festmény, a színészi megformálás „képes beszéde” mögé rejtjen a politikai véleményt. Ez így van jól. Ettől azonban a kultúra és annak terméke — így a könyv is — elveszti megkülönböztetett jellegét.

Jó sorsom számos fejlett országba vetett. Először meglepett a könyv commercializált volta: ugyanúgy reklámozzák, mint bármely más árut, a nem kelendő könyvet ugyanúgy leértékelik, mint a fonyadt zöldséget, vagy a divatjamúlt ruhadarabot. Meglepett, hogy a kínálat milyen nagy része nem „művészi”: krimi, szex és érzélgős lektűr. Ma már nem kell külföldre menni mindenért, mert hirtelen itt termett a könyvpiaci szabadság.

Mindennek azonban nem kell szükség-szerűen kiölnie az ünnepi érzést. A könyv hetén ugyanis igazából nem is az akkor éppen megjelent könyveket ünnepli az olvasó, ha képes ünnepelni, hanem a könyvet. Sőt, igazából nem is a könyvet, hanem saját magát, azáltal, hogy egy kis időre kiemelkedik mindennapjainkból. Nem „escapism”, nem a valóságtól való menekülés ez — mely egyébként a könyvpiarnak ugyanúgy, mint a film- és színházi iparnak a nagy biznisa —, sokkal inkább a széttekintés, a távlatba elhelyezés, a tudatosan tájékozódó ember gesztusa.

Nem mindenki kész erre a gesztusra, mint ahogy sajnos, nem mindenki tud általában is örülni, vagy kiváltképp belülről jövő ünnepiességet érezni. Különös kegyelem az, ha egy kortárs munkájába belapozva az olvasót megérinti az anyanyelvén írókhoz fűződő hozzátartozás-érzés, a kulturális közönség érzése.

Kívánom ezért magunknak azt, hogy legyen kedvünk és energiánk meg-megállni a napi rohanásban, széttekintve a másik valóság embereinek munkái felett. Kívánom, hogy mind több honfitársunk érezze azt a titkos áramot, ami az anyanyelv közvetítésével összeköti a mai olvasót Arany, Babits, vagy akár Verne Gula munkáival. És legfőképpen azt kívánom, hogy legyünk képesek az öröm, az ünnep, az emelkedettség érzésére. Könyvhéten, vagy azon kívül.

Bod Péter Ákos

Írott beszéd

A könyv: sors. Sorsunk. Az én sorsom is. Az a közösség, amelybe beleszülettem, három könyvet ismert, a Bibliát, Szent- cí Molnár Albert énekes- könyvét és a mindenkor kalendáriumot. Soványka szegényes könyvtár, mondhatnánk. S a helye is: a mesterszobor elérhető mag- gasán. És mégis azt mon-

dom: a világ minden gaz- dagságát egybefogta. Nem csak azáltal, ami benne volt, az évezredek tanulsága és bölcsessége okán, hanem el- sősorban és főleg azáltal, hogy mindhárom könyv hét- köznap használatban véve szolgálta a családot, az ott- honot s az időt s az általát is, hogy a csüggedés idején re- ménységet sugallt és hitet,

hogy van esély a fölemelke- dése.

E hitre és bizalomgerjesz- tésre igencsak szükségünk volt, amikor a század dere- kán elromlott az idő, oly- annyira, hogy a magyar be- széd, a magyar könyv bün- jellé vált, mert a minden- kori heródesek azzá változ- tatták. Nemzedékem, amely ott és akkor tanulta volna az írott beszédet, nem ta- nulhatott az anyanyelvén, nem juthatott hozzá lelket építő és tudatot tápláló

(Folytatás a 11. oldalon)

Könyvespolc

DEMJÉN ISTVÁN:
KÖKAPU
(Új Kiható)

A minap a rádióban egy diákköltő elmesélte, hogyan idézte fel gyermekkorai nyelvi eszmélkedésének szavait. Életünk legizgalmasabb — noha még nem teljesen tudatos — szakasza ez, amikor kezdjük birtokba venni a világot azzal, hogy nevének nevezünk a dolgokat. Fiatal anyukáknak, apukáknak is ajánlható: jegyezzék föl a kicsi szavakká formálódó gyűgyögsét, s helyezték be a családi albumba. Játéknak is szórakoztató, s a felnőtteknek is tanulságos. A gyermeki képzelet még romlatlan, de naív képalkotó képességük ámulatba ejti a költőket is. Aki meg tudja őrizni ezt a gyermeki kedélyt, a csodálkozás képességét, — nevezhetjük kíváncsiságnak is —, az sokáig fiatal marad. De — félreértés ne essék! — az infantilizmus nem azonos a gyermeki naivással! A kisgyermek szóalkotó képessége ugyanígy kreatív, míg a felnőttek le akarnak guggolni — szellemileg —, felidézni egy már meghaladott állapotot. A gyermekvers, „mint olyan”, kicsit korunk talál-

mánya. A minta és példa a minden mozzanatában zseniális Weöres Sándor, „Sanyi manó”, aki az egész univerzumot birtokolta, a gyermeki világot is. Elmondható-e ez Demjén István verseiről is? Csak megszorításokkal. Költészetéből, képalkotásából éppen a gyermeki naiv bájít hiányolom. Valahogy túl okosak ezek a versek, „ki vannak találva”. Nem tudom melyik korosztálynak is szánja őket. Kedveli a ragrimeket, de ezek nem mindig a gyermekmondókák logikáját követik. Lejobb darabjai azok, amelyekben, — mint egy zenei futam — egy-egy hangulatot ragadnak meg. A gyermekek kedvencei az állatok. Mert mozognak, mert játékosak, vagy éppen ijesztők. Demjén is érezhetően kedveli a kis állatokat. Kedves a Piszecsi, a Kutya, a Leveli (béka), a Cinekém, a Méhek; de meseterkelt, tudálos a Mesetár. A színészek jól tudják, hogy a legigényesebb közönség a gyerekek. Nem szabad becsapni őket. Kíváncsi vagyok Demjén Istvánnak milyen mondandója van a felnőtteknek?

Horpácsi Sándor

Nagy Zoltán Mihály:

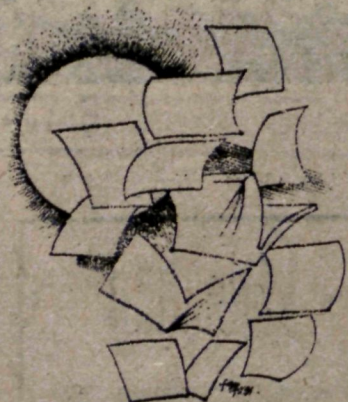
A Sátán fattya

Kovács Vilmos Holnap is élünk-je es Balla László Azt bünteti, kit szeret című regénye után ez a harmadik nagyobb lélegzetű próza, amely egy falusi családból megpróbáltatásain keresztül azt ábrázolja, hogyan élte meg és át a kárpátaljai magyarság a 2. világháború utáni országváltást és rendszerváltozást. A kisregény egyilegzetű frászmű, lényegében egyetlen, 184 oldalnyi mondat. Ez a stílus, forma jellemző a szerző néhány korábbi novellájára. Hősnője egy fiatal lány, akit megerőszakolnak a katonák, amikor a falu aszsonvaival együtt megpróbálja feikeresni lázterbe hurcolt édesapját, báltviát és udvarlóját. Eszter megerőszakolása lényegében csak következmény, a kisregény cselekményének egy epizódja. A mű ennél fontosabb „célja” — a szerző szándéka szerint — a kárpátaljai magyarságot mint közösséget

ért megrázkódtatásnak a bemutatása, a szoviet diktatúra berendezkedése a bitorolt területen s a diktatúra gerinctelen kiszolgálóinak bemutatása, embertelenségük leleplezése, stb. Eszter megerőszakolásából született fia — a sátán fattya — szándékom szerint a szovietizmus és a hagyományörző magyarság kényszerű egyesítéséből fogant torzszülött, s mint ilyen, életképtelen: a kisregény végén eipusztul Eszterrel együtt a '48-as árvízben. (Vigvázt: a „sátánfattya” átvitt értelem, ben torzszülött.) A szerzőnek ez a negyedik könyve. Jelenleg egy újabb novelláskötet összeállításán dolgozik. A Sátán Fattya című kisregény a budapesti Mandátum BT és az ungvári Patient kiadóvalat közös kiadásában jelenik meg, a Hatodik Síp Könyvek című sorozat első darabjaként. Sorozatszerkesztő: Balla D. Károly és Németh István.

LÁSZLÓFFY CSABA:
A testőr üzenete
Lóvátetten nyergetlenül
elrugaskodván a keresztől
egyensúlyért kiált a testőr
horpadt sirhant amit megül
a házfal rég hanyatt fekiútt
a közpiaccá lett verandán
félelme hangját lesi sandán
a vesztés polgár mindenütt
az idő rácsai mögöl
üzenet hangzik — bár a
szájra
mihelyt törvény lakatja
zárja
a rozsdá kérgé merevül:
orrodban tavaszi szagok
a maskarás tömeg szétszé-
ledt
fogytán kenyér fogytán a
lélek
mondá azt mégis hogy „ma-
radok!”
amíg van itthon levegő
ne feleselj egy más világgal
erdőben fajduló madárdal
a benned bújosos erő
máshol is vasbéklyó a gond
a folyók másnak szelidülnek
s vártemplomaidba kik ül-
nek
ha elmész örökre boldol!
szép süvöltéssel szavaid
tűnnek (nem szolgál sz nek
mégsem
kinek így kellesz élve ké-
szén
kitönni ösbálványait)
mind vadabb s istentele-
nebb
az emberi önzés — de
felfegyverzetten is sokan
lesz itt még gonja hajl
hány hét a világ? de csak
itt
csak itt van értelme a kin-
nak
(örülj ha jut föld csontjaid-
nak)
szedd össze törmelékeid
bokázd el azt is ami nincs
légy a könyvespolc poros
ország
részét érintő bizonyosság:
nemcsak temető föld a kincs
1988. IV. 21.

Szellemi műhely és idegenforgalmi központ a várban

A RÁKÓCZI-CSALÁD volt rezidenciájának, a sokáig méltatlanul porladó várnak és kastélynak több mint tíz év óta tartó feltáró, felújító munkálatai lassan a végéhez közelednek. Az újra városá lett Szerencs sem a bőség korszakában kapott városi rangot. Ennek ellenére az utóbbi pár esztendőben egyre erősebben érezhető egy olyan városudat kibontakozása, mely a város a jogilag és természetesen kialakult körzetének politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális, sőt idegenforgalmi központjává alakítsa, építse.

Ennek a lokálpatriótái hittel és tettel történő együttműködés egyik jeles eredményének ígérkezik a Rákóczi-vár kulturális központtá történő formálása. Múltja, mint megannyi várnak, az idő homályába vész. A vár kastélyrésze helyén IV. Béla, második honalapító királyunk kívánsága szerint, bizonytalan időben, de minden valószínűség szerint a XIII. század dereka táján bencés szerzetesek kolostort alapítottak. A gyógyvízű forrás táplálta mocsaras, nádas részen épített rendházukat Péter és Pál apostolokról nevezték el.

A névváltozás és a bencésök ismert munkásságuk alapján erős bizonyossággal állíthatjuk, hogy Szerencs város első jelentősebbnek mondható gyarapodása szellemiükben és anyagiakban egyaránt ekkor következett be.

Kolostorukban iskolát nyitottak, ahol hazafias szellemen nevelték a lakosságot, elsősorban az ifjúságot a tudományokra, művészetekre, a kézműparra és a mezőgazdasági (szőlészeti) ismeretekre. A mai Rákóczi-hegylépcső előhegyén és az Alföld szélén, igen szép természeti környezetben fekvő város már a XVI. sz. elején fontos hadászati, gazdasági központ.

A kolostor romjain felépülő várat történelmünk során többször mondatták tulajdonuknak. Ferdinánd király, Izabella királyné és Miksa király éppúgy sajátjának tekintette, mint a későbbiekben a Rákóczi-család.

A sok katonai csatározást megélt vár és várkastély rövid időn belül visszakapja eredeti funkcióját, ismétlenül a szellem szolgálatába áll. Szerencsi apát kitüntető Mint érdekességet szeretném megemlíteni, hogy a

hangulatosak. A földszinten található a ruhatár, a hírlap- és szakolvasó. Az első emeleten lesz a felnőtt-könyvtár, míg a második emeleti részen a gyermek-könyvtár, a zenemű és audiovizuális információ eszköztár foglal helyet.

Az épület (vár és várkastélyrész) eredeti rendeltetésétől teljesen eltérő funkciója igen komoly feladatot elé állították a szakembereket. A régít kellett beilleszteni az újba úgy, hogy az igen szép természeti környezetben álló épületegyüttes olyan igényes műemléki helyreállítással történjen meg, melynek tekintettel kellett lenni a korábbi összképre.

A mértéktartó műemléki szempontok tiszteletben tartásával sikerült a szellemi élet szolgálatába állítani oly módon, hogy viszonylag korszerűek tekinthető közművelődési intézmények kerültek kialakításra, még akkor is, ha nem vitatjuk azt a tényt, hogy nem minden helyiség felel meg a közösségi céloknak. A műemlékvédelem hivatásos művelőinek jószándéka viszont nem vitatható.

A várkastély műemléki helyreállításából fakadó belső tereinek kialakítását a benne helyet kapó egyetlen kulturális intézmény, egyetlen művelődési szakember sem nélkülözi csak a saját munkaterületéből adódó feladatok ismeretében.

A „bennlakó” intézmények nem lehetnek egymásnak mostohatestvérei. Halépeést akarunk tartani a társadalmi változásokkal, akkor az intézményeknek ki kell lépniük a hagyományos szolgáltatási rendszérből, keresni kell az új utakat az együttműködés területén is, mindenkor érzékenyen reagálva az új jelenségekre.

A helyi önkormányzatra támaszkodva olyan új művelődési struktúrát kell kialakítani a várban, mely a korábbi, antidemokratikus népművelés szemben mindenki számára biztosítja a humánus, szellemileg független szabad művelődést.

Ennek értelmében merészen modern értékrendet és együttműködést kell követni mindenkinél.

A történelmi nevezetességek műemléki vár, védett építészeti emlékek sok kompromisszum után, hasznos rendeltetést, méltó és ideális funkciót kap.

TERVEINK SZERINT az ünnepélyes átadásra ez év októberében kerülne sor, a köztársaság kiállításának napján, a múzeumi és műemléki hónap keretén belül. Minden nagyszíri hőbort nélkül szeretnénk, ha a szerencsi Rákóczi-vár mint kulturális centrum, a Kultúra Vára lenne.

(Magda Gábor) polgármester

Bárczy János
Pluszkópiák — Bp.: Háttér, 1991.

A levéregény szerzőjét, az „író” egy modern betonkolosszuba, egy lakótelepi toronyházba költöztetik, sok-sok társával együtt. Mivel a sajátos hangszigetelés miatt hamarosan kiderül, hogy írógépe van, és ráadásul ideje is bőségesen, hiszen odahaza ül és ír mindennap, apránként felkeresik lakótársát. Apró szívességet kérnek tőle mindannyian: kopogná le leveleiket a gépen. Kinek azért van erre szüksége, mert frásztudatlan, kinek épp nemrég vágták le a karját, akad köztük világtalan is, de „kuncsaftjai” közé tartozik a reszkető kezű tanító néni, vagy a gépelési soha meg nem tanult, „menő” főorvos, valamint ter-

meszetesen a ház éber feljelenője, aki csak nem írhatja le a különböző szervekhez intézett vádaskodásait, panaszait a saját kezefrászával. Az író agya rögzítette ezeket az egyre sokasodó leveleket. „Pluszkópiákat” készített róluk, belőlük állított össze — természetesen fiktív — levéregényét. Előjáróban röviden beszámol legfőbb levelezőiről nagyjából ismerteti sorsukat, közül nevéket, családi állapotukat, a későbbiekben azonban kizárólag a levelek beszélnek, belőlük alakul ki nem annyira a történet, mint inkább egy mai lakótelep tragédiájában, de komikus esetekben sem szűkölködő élet-

MI NEM A SZÓT SZAPORÍTJUK

Takaréklevél · évi bruttó 33.75% kamattal

Kiút az infláció útvesztőjéből

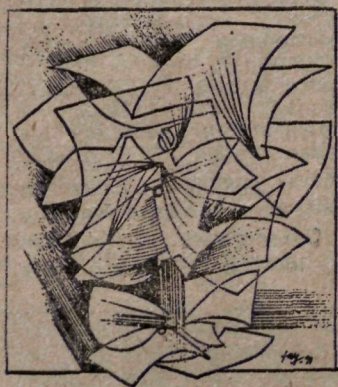

BANK

Bihari Sándor:

Egy vers megkoszorúzása

Valahányszor meglátogatom Lillafüredet, emnek a nagy versnek, az Odának a sorait mindig fölédzi bennem. Olykor a vers némi sorát mint helyszínt külön föl kell keresnem. Akár egy rég nem látott kedves ismerőst. Így van ez fordítva is: elég a vers néhány sora, hogy Lillafüredet juttassa eszembe, akkor is, ha a verssorok kimondottan nem utalnak erre a helyre. Nyilván ez azért van így, mert a vers megszületését nem tudjuk elképzelni Lillafüred nélkül.

„Ki mint vizesés önnön robajától,
elválsz tőlem és halkan
futsz tova,
míg én, életem csúcsai közt,
a távol
közelében zengem, sikoltom,
verődve földön és égbolton,
hogy szeretlek, te édes
mostoha!”

Elsősorban szerelmes vers tehát az Oda, de mindenképpen fontos szerepet játszik létezésében a helyszín, Lillafüred, annyira, hogy anyaga maga is a versnek, de legfőképpen eszköze a mondandója kifejezéséhez. Leíró elemeit tekintve, részben rokon az a magyar költészet olyan nagy leíró verseivel is, mint Petőfi Sándor Alföldje, Tiszája. Az ilyen versekben én a költészet honfoglalását érzem, azaz egy nép-, a magyar, a költészet eszközeivel is birtokba veszi a hazáját, az érzelmeivel is bejárja. Ez a honfoglalás az Oda esetében a korábbi költői gyakorlatnál tágabban és sokrétűbben valósul meg. A szerelem mint nagy egyetemes érzés különösen alkalmas az erre, de nemcsak olyan direkt módon, mint az Alföld vagy az Elégia esetében, hanem akkora teljességben amennyire is ahogyan a szerelem mindent betöltő hullámzó megkívánja és lehetővé teszi, azaz szóra bírja egyaránt:

„a szív legmélyebb üregeiben
cseleit szövő fondor magányt
s a mindenséget.”

Onnan indul a vers, ahonnan a népdalok erednek:

„És a törékeny lombok alatt
látom előrebicenni hajad,
megreznem lágy
emlőidet és

— amint elfut a Szinva-patak —
ím újra látom, hogy fakad
a kerek fehér köveken,
fogaidon a tündér nevetés.”

Vagyis a valóság elemei válnak közvetlenül és a természetesség erejével költészeté, egy más minőségű valósággá. Természeti képeket sűrít úgy, hogy az érzések komplexitását kifejezik, érzékletessé teszi a láthatatlan valóságot, az érzékelés különféle formáit és eszközeit kapcsolja össze.

„Ízed, miként a barlangban
számban kihülve leng.”

Emóció és absztrakció fölcsendül és kiegyensúlyoz egymást, szembesül egymással. Tudományos ismeretek jelennek meg szinte a kétféle tapasztalatok szintjén, de mindenképpen a mindennapi látvány közvetlenségével és erejével. Mind ezt együttérmezve, valóban a „lágy bölcső”-től az „erős sír”-ig, a szerelem páratlanul gazdag hangjait találja és szólaltatja meg. Szimfónia ez a vers, szavakból, amely az indítás pontos hely- és időrajzától „verődve földön és égbolton” a hazatalálás dallamáig ível.

József Attilát mondták a proletariátus legnagyobb magyar költőjének. Szűkítő és lefokozó ez a megjelölés, mert ő az emberi lét másként, mint az állatok kettős árnyán nvelven.

(Elhangzott 1991. április 11-én Lillafüredben, József Attila emléktáblájánál.)

Gál Sándor:

két befejezetlen

1.

édeni táj
gyermekkor zöldje
látom a hallgató virágzást
ím elérkezett az utolsó
tavasz

a pusztulás fekete álya
rávetül miként égi felleg
a képek is halványulnak
menekülnek a bogarak

a fehér lepkek
menekül a vízvád

szárcsa vöcsök
égi sirályok

menekül a vadkacsa-nép is
elpusztul a nádas-ér

nincs, többé ringató
vízi béke

és nincs óvó fővény
se sásfedél

2.

erős ágak
látható ég

a magasság széletterül
varjak tánca

örvény
feketén elül

szöknek a halott érvék

A jó könyv: az eladható könyv

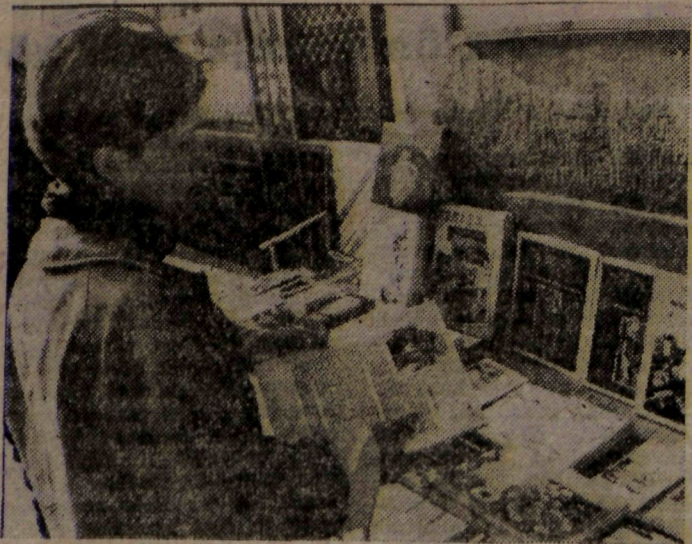
A keserű lóbusztól Nostradamusig

Miskolc főutcája. Egymást érik az utcai könyvárusok. A kínálat mindenütt hasonló: szakácskönyvek, szerelmes regények, Lutra-album, Kozmó-jóga, Álmoskönyv, Keserű lóbusz, Kék szakáll, A sebesség megszállottja, Nostradamus... S talán a hét szenzációja: Az inga megmutatja. Alapmű: mindössze 179 forint és meg tudhatjuk, nincs-e káros sugárzásban az ágyunk, vagy az íróasztalunk, áldott állapotban vagyunk-e, vagy sem? (Ha ezt tudnák a nőgyógyászok?)

— Hogy megy a bolt? Milyen könyveket keresnek az emberek? — kérdezem az OTP előtt portékáit kínáló Németh Elemért.

Először bizalmatlanul fogad. Elkéri az újságíró igazolványomat és figyelmezteti a feleségét is, nehogy eláruljon valami üzleti titkot. Aztán csak kötélnek áll, és nyilatkozik:

— Az emberek keresnek a könyveket, de nincs pénz. Megnézik és visszateszik. Még fizetés után csak-csak viszik, de minden nagyon drága. Drága a hely is. Egy négyzetméterért 200 forintot kell fizetni. És még emelni fogja az önkormányzat. Pedig mi ez a kis hely?! Ha volna tíz sógorom és megállnának beszélgetni, akkor is elfoglalnánk ennyit. A benzinpénz 2500 forint Pestre, még a kft. is levelez előbb a kamatot! Az igazságúgnél voltam büntetés-végrehajtó, már rokkantnyugdíjas vagyok. A feleségemet 24 év 8 hónap munkaviszony után engedték el a gyárból munkanélkülinek. Az ő nevére

váltottuk ki az ipart. Majd meglátjuk, mi lesz, ha nem éri meg, új vállalkozásba kezdünk.

— Ajánljon nekem egy jó könyvet!

— Mindegyik jó. Ezt így nem lehet megmondani. Jó könyv az, amelyiket el lehet adni...

A Csemege-bolt elöl már éppen hazaindula dr. Kovács Olga, amikor arra kérjük, mondaná el tapasztalatait:

— Elsősorban ismeretterjesztő műveket, szerelmes regényeket árulok, az értékeiből könyvekből nagyon kevés van, igazi klasszikusok nincsenek. Nagyon kevés mesekönyv fogy.

— Mi volt az eredeti foglalkozása?

— József vagyok, a könyvtérjesztő vállalatnál voltam

üzletkötő, ez most már csak nyugdíjkiegészítés. A kollégák hozzák Pestről az árut. A családnak nagy a könyvszeretet, több mint kétezer kötetes könyvtáram van. Csak a tudományos, ismeretterjesztő műveket és a fotóalbumokat gyűjtöm.

Néhány lépéssel arrébb egy kapu alatti standon már térképeket, kötelező olvasmányt, helyesírási szótárt is látunk a sikerkönyvek mellett. A szemközti könyvesbolt bizománysa, Jászokti Sándor lassan már az utca-képhez tartozik. Meséli, hogy 78 óta itt árul, akkor lett nyugdíjas, előtte mozdonyvezető volt.

— Valamikor ez volt a legjobb hely. A barátom árult itt, aztán egy ideig ketten csináltuk. Most már el van árasztva a főutca. Na-

gyon sokan vagyunk, ez is egy maffia lett. Ahogy megjelenik valami, már ott is vannak Pesten, mire mi megkapjuk, már rég lefutottak a keresettebb könyvek.

— Jut idő az olvasásra?

— Nem mondanám, hogy mindegyiket elolvastam, ma Moldovát fogom hazavinni, a Ferencvárosi kórtét. Ót nagyon szeretem már csak azért is, mert írt a mozdonyvezetőkéről. De a többi könyvét is el szoktam olvasni...

A következő helyen éppen leértékelés van. Az eső és a por miatt nagyon sok könyv ment tönkre. De a tulajdonosnak el kellett mennie, és két rokon vette át az „üzletet”. Így innen tovább megyünk.

Az utca végén két fiatal ember áll a pult mögött. Még hozzájuk is „benézünk”. Mondom, hogy kik vagyunk, mit szeretnénk. Veszem a füzetemet, az első kérdés is elhangzik valahogy így: miért árulnak fiatal emberek könyvet?

— Mert rá vagyunk kényesülve.

— Közben fotós kollégánom is dolgozni kezd. Erre mindjárt felcsattan az egyik: erről nem volt szó! Aztán a társa is besegít: mi lesz a személyiségi jogokkal? Egyáltalán, mit kérdezősködünk itt? Egy kép, alatta egy kis szöveg, aztán már viszik is a polgármesternek! Üzleti titok is van!...

— Akar még valamit kérdezni?!

Többkérdésem: nem volt.

Filip Gabriella

Gongolatok egy könyvtárról

— avagy

a polgármester tűnődései a könyvhét ürügyén

Egy vallomással kell kezdenem a Kedves Olvasónak — annál is inkább, miután mindig is betűvel élő ember voltam. S hiszek az írott szó őszinteségében — váratlanul ért a felajánlott lehetőség, hogy mint Ózd város polgármestere, megfogalmazhatom gondolataimat a könyvtárról általánosságban éppúgy, mint városi könyvtárunkról.

Később a meglepetés helyébe megnyugvás, s valamiféle elégtétel költözött, hiszen mint közel 6 hónapja megválasztott polgármesternek az elmúlt időszakban kevés lehetősége adatott arra, hogy városunkról kedvező képet festhessenek.

Különösen szívesen teszem ezt a sajtóban, ahol az elmúlt időszakban egyre többször került címlapra Ózd, a nehéz helyzetben lévő, régióban s megyénkben is az egyik legvalóságosabb időszakát élő — reméljük túlélő — város.

A válság pedig egyre kritikusatább válik, s kezelési óriási erőfeszítéseket igényel.

A megtartó erő egyik szilárd pillére számunkra a városi könyvtár, mely vonzáskörzeti módszertani központként a térségben élő mintegy százezer ember között lehet összekötő kapocs.

A művelődés alapintézményei közül a könyvtár az egyetlen, ahol a társadalmi problémák szinte azonnal megjelennek. Mint egy érzékeny műszer, tapasztalataim és véleményem szerint, egy jó könyvtár nemcsak felfogja a kapott jezt, hanem feloldozni is képes, a lehetőségekhez képest pedig megoldást is kínál az észlelt probléma feloldására.

Miután ebben az Ünnepi Könyvhéten már évek óta megjelenő kiadványban rendszeresen hírt adott magáról az ózdi városi könyvtár, az előbbieken leírtakra engedjék meg, hogy az elmúlt évi könyvtári munkából hozzak fel néhány új példát, bizonyítván a közhasznúságra való törekvést.

Talán érthető módon mint választott polgármester —, a mindannyiunk számára sorsdöntő tavalyi rendszerváltással kezdtem, mely a két nagy választási — országgyűlési és helyhatósági — küzdelem jegyében telt.

Emberré próbáló időszak volt, nemcsak a politikai küzdeletről lépők, hanem valamennyi választópolgár számára.

A könyvtár felismerve — még az országgyűlési választások előtt — a sokszor információhiányból fakadó bizonytalanságot azonnal gyűjtő, majd bemutatni helyre lett az egyre gvarapódó frásos propaganda anyagoknak, a helyi választásbizottság vezetője pedig közönség-találkozón ismertette a „Választási ABC”-t.

A tavalyi Ünnepi Könyvhét ózdi megnyitóján pedig az a Bárdos Balázs mondott ünnepi köszöntőt, majd tartott baráti találkozót mint ünneppal megválasztott országgyűlési képviselő, aki az azt megelőző hetekben választási kampányba sokszor vette igénybe a könyvtár szolgáltatásait.

S amikor a tavalyi nyár végén megindult a helyhatósági választási küzdelem, szinte már természetes módon, megint csak a könyvtár vállalta fel egy ankét-sorozat keretében a választók bizalmáért versengő pártok, képviselőjelöltek bemutatását.

Valamennyiünknek, akik akkor a politika küzdőterébe léptünk — jómagammal együtt — szinte dolgozószobánk lett a könyvtár.

Itt megtalálhattuk a számonkara létfonosságú legfrissebb napi sajtóanyagot éppúgy, mint valamennyi párt vagy jelölt programját, s arra is módunk nyílt, hogy találkozzunk a könyvtár kisközösségeivel, kölcsönösen hasznos baráti beszélgetéseken.

A működő kisközösségek közül az Értelmiségi Kaszinót emelem ki most, melynek heterogén összetételű tagságával még mint helyi képviselőjelölt, majd mint frissen megválasztott polgármester is találkoztam, véleményem szerint, s kaphattam megszívlelendő javaslatokat.

Mint az egészséges lokalpatriotizmus hívének, feltétlenül szólnom kell a könyvtár helmszereti tevékenységéről, melyet rendkívül fontosnak tartok. Vallom, hogy a ma jelene a jövő történelme, s kötelességünk az utókor számára megőrizni mai életünk jellemző dokumentumait.

Ennek az újságíróknak a terjedelme nem teszi lehetővé, hogy a könyvtár — alapszolgáltatásokon túl — egyéb tevékenységéről is szót ejthessék. Pedig igazsággal említetésre méltó lett volna például az idegen nyelvek oktatását már évekként ezeltől felkaroló koncepció, vagy a gyermekkönyvtár általános iskolákkal kialakított kapcsolata.

gyümölcsöző kapcsolata. Végül, lehet, hogy a Kedves Olvasó talán megdöbben az előzőek olvasása közben. Lehet, hogy mást várt egy város polgármestertől, gyakorlatiasabb megfogalmazásokat, gazdasági megfontolások indokait. Ezt felelősséggel megteszi az önkormányzat művelődési munkabizottsága, körültekintően, az anyagi lehetőségek figyelembevételével. Úgy vélem, egy város sok mindenem takarékoskodhat, s a mai gazdasági helyzetben szinte túlzó öltömünkével mindig a legégetőbb bajok forrását igyekszik felszámolni. Csak egyet nem tehet, hogy támogatás nélkül havon egy könyvtárat, egy olyan intézményt, mely az egész városé. Mely nemcsak a mai Ózd tanuló- és dolgozószobája, de a jövő nemzedékének is biztos szellemi háttérbázisa lesz.

Nem mint Ózd város polgármestere, hanem mint egy könyvtár polgára, bízom benne, hogy így lesz hiszen jövünk a té, mint ahogyan ezt a Könyvtári Vezetővel közel 7 ezres tagsága is igazolja.

Seffer Ferenc

Ózd város polgármestere

Kunt Ernő rajza

Márai Sándor

Föld, föld!....: Emlékezések. Bp.: Alad. K.: Helikon, 1991.

A kötet azt az alcímet viseli, hogy „Emlékezések”. Lényegében Márai naplóinak azt a szakaszát fogja át, amely a német megszállástól az író nyugatra távozásáig rögzítette naponként az eseményeket. Tényanyagában az emlékezéskötet részint szegényesebb, részint jóval gazdagabb. A naplóban olvasmányokról, műveleményekről is szó esett, itt csak nagy tömböket kapunk. Azok azonban végtelenül kidolgozottak, novellaszerűen megformáltak, ráadásul, mivel a szerző nem az eseményekkel egyidőben rögzítette őket, értelmezettek, a későbbi

életút és élettapasztalat fényében kommentáltak és elmélyítettek is. A találkozások az első orosz katonával említődik a naplóban is, itt azonban pontos, részletes leírást kapunk az eseményről, szimbolikussá növelve, művészi látomássá kiteljesítve. Hasonló a helyzet szinte minden olyan részlettel, amely mindkét műben szerepel. Az emlékezések anyaga két részre oszlik: az elsősorban, a viszonylag rövid német épizód után az orosz „felszabadítókkal” való ismerkedés, együttélés minuciózus leírása áll. Márait végtelenül izgatta minden, amit az orosz katonák hét-

köznapjaiból, harcaikból, megszálló tevékenységükből meglátott, hallomás, közvetett tapasztalat alapján megtudott. Remek egyéni portrékat is felvázol a katonákról, kegyetlenkedésükről, mély emberségükről, műveltségükről feneketlen műveltségükről, „ázsiai” jellegükről stb. Tapasztalatait, meglátásait olvasmányaival, történelmi és irodalmi munkákkal sugalmaival, információival veti egybe és értelmezi. A második rész a történelmi változást regisztrálja, azt, hogy az oroszok nyomában megjelent „kommunisták nekikezdek gyarmatosítani az országot”.

Kaláka a Szabadság téren

Igazán a gyerekek látják kárát a könyvkiadásban kialakult túlermelési válságnak — talán anarchiának. Kevés a mesekönyv, a megjelenők ára lassan-lassan elérhetetlen lesz a szülők számára. A mostani könyvhétre is alig lesz gyermekkiadvány. Ezt a vizsgálatban helyzetet szeretnék némileg oldani, mikor a nézők számára ingyenes szabadleírás felépítésre kértük a Kalákát. Gyerekeknek, fiataloknak s időseknek is bizonyára

kellemes időtöltésnek ígérkezik a május 31-i koncert, mely délután 5 órákor kezdődik, hiszen a műsor ívát az ez évi könyvheti koncepciónak — a határokon túli költők, írók műveinek — hangszeres tolmácsolása adja. Aktuális hívogatóként (június 3-án Kányádi-est!) Gryllus Dániel elküldte a Két nyárfa című Kányád Sándor vers kottáját — hogy aki szeretné, a koncertig meg is tanulhassa. P. F.

SERFŐZŐ SIMON:

Vissza

Kitámasztani, ami megdőlt, a sarkából kibillent, a magasba csillagot, napot, helyére tenni mindent.

Célhoz igazítani irányt, emberhez a világot. Értelmét visszaadni tettek, röplésnek a távot.

Menóviák

Nem mázsás kövek erejét, szeretném magamnak legelőbb a nádszálakét, gallyakét.

Ha az időbe kiesapva, meg-meghajolnak is muszájból jövő-menő fuvalmakra.

De emelvén föl az égnek, széltől, e bősé erőszakától is megóvják a madárfészket.

NAGY ZOLTÁN MIHÁLY:

Kérdés és felelet

— Ember-arcú eszmék konok szerelmese, felelj! Kinek kell még szádból a szép mese?

— Többé nem némissz el, kétely-kigyók mérge! Hiszem: a szó kikel, hulljon bármily mélyre...

Nagy Zoltán Mihály irodalmunk egyik legmarkánsabb képviselője, novellái a kárpátaljai magyar próza művelőinek legjobbjai közé emelkedtek verseivel is évek óta jelen van az irodalmi életben, bennük napjaink örömeit és gondjait tárja a ma embere elé. *Pirban, perben e kötetéből való (Unqvár, Kárpát Kiadó, 1990.)*

Kiállítás a Mini Galériában

A Könyvhét programjainak sorát Kopacz Mária kolozsvári képzőművész kiállításának indítja Miskolcon, május 30-án, délután 2 órakor a Kosuth utcai Galériában, hol Gyöngyösi Gábor nyitószavai után alkalmunk lesz megismerkedni az erdélyi festészet egyik jeles képviselőjének alkotásaival. Kopacz Mária elmondta, festészetének képeinek hangulatára kezdetben Dürer és Bosch képi világa volt a legnagyobb hatással. Grafikusként vált ismertté az er-

délyi, később az európai tárlatlatogató közönség előtt, az utóbbi években azonban mindinkább olajképekben látja megvalósítandónak gondolatait, érzelmeit. Romániában szinte minden jelentős kiállításnak résztvevője volt, míg Európában többek között Münchenben, Párizsban, Bernben, Oslóban, Stockholmban volt egyéni bemutatkozása. Magyarországon pedig 1983-ban Budaörsön, majd 1989-ben Békéscsabán volt tárlata.

Pusztai János:

Vallomás az olvasónak

— Az önéletrajz első kötete elé —

Azok közé a magyar írók közé tartozom, akik nem állják bevallani, hogy eszmélésük pillanatától írók akartak lenni. Születésem évében, ezerkilencszázharmincnyolcban Magyarországon újra darabokban hevert Európa térképén, közelebből nézve: a bölcsőm körül. És én ott kapálóztam, sivalkodtam („kovászoltam”) a több, mint ezeréves haza egy lepattintott hasábján, Szatmárnémeti Nagyrét nevű tanyavilágában, a pusztán. A közelemben jövő-menő, esetleg fölém hajló felnőttektől talán nem is hallottam mást, csak a Nagyhatalmak Általi Példátlan Megnyomortatásunkról Szóló Végtelen Panaszkodat, Siralmakat, amelyek aztán bennem egyetlen sütősen sajgó fájdalomgóccá szerveződtek. Fejcseperedve, megvilágosodva kegyetlenül éreztem: életem legfőbb, ha ugyan nem az egyetlen értelme csakis a huszadik századi magyarság sorsának becsületes bemutatása, ábrázolása lehet. Ehhez „építkezni” kellett, könyv-lepcsőfokokat létrehoznom, és úgy illesztem egymáshoz azokat, hogy majdan rajtuk „lelépegetve” az olvasó tisztán, akadálytalanul beláthassa azt a tájat, amelyet okvetlenül látnia, ismernie, szeretnie kell ahhoz, hogy harcolva érte, magyar maradhasson.

Az évek teltek, én meg valahol a kommunista társadalom peremére szorítva

az *Önéletrajz* első kötetének elején „megénekeltem” ceruzával körmöltem, körmöltem, körmöltem a román hivatalosságokat és többnyire közvetlen környezetemet is idegesítő műveimet; készítettem, csiszoltattam azokat a „lépcsőfokokat”. A körmöltem háromszori ismétlése nem véletlen, hiszen legtöbb munkámat, különösen a nagy terjedelműeket háromszor írtam le ceruzával, mielőtt gépbe kerültek volna. Úgynevezett fiatalkori könyveim, az *Ösvény* a világra és az *Illés* szerkesztés megjelenését követően, harmincas éveim közepe táján jutottam el az írói érettségnek arra a magaslatára, hogy eredeti, hatalmasnak elképzelt tervem megvalósításához lássak. A huszadik századi magyarság sorsát három szakaszra bontottam: 1. Országvesztés, 2. Kitaszítottság, 3. A teljes fizikai és szellemi kiszákmányolás. Így teremtdőtt meg (egy teljeseen új prózánvél kidolgozásával) a *Zse trilógia*, vagyis: A sereg, a Zse birtoka és a Csapdában. Ezekben az alkotásaimban az elvontság eléggé nagymérvű ezért ugyanazt az égető mondanivalót majdnem ugyanolyan terjedelemben feloldottam. Ez lett a *Tatárjárás* és azon belül a *Futótűz*, a *Hamu*, a *Parázs*. A *Tatárjárás*ban, legalábbis annak harmadik kötetében, a *Parázsban* a „szereplő” tehát a magyarság magához

tér, fellélegzik, kiegyenesíti a derekát, sőt fel is szabadul. A közel húsz évet felémlesztő két trilógia után megintcsak nem nyughatam. Hozzáfogtam *MONDANIVALOM* legújabb, feltehetően könnyen megközelíthető, megemészthető változatához, az *Önéletrajz*hoz, amelynek első kötete (*Gyermekkor, Ifjúság*) íme, már itt is van az olvasó kezében. A második (*Ifjúság, Férfikor*) szerencsésen készül. Remélem, a hátralévőket (*Férfikor, Öregedés, Öregedés, Öregedés*) is épségben, egészségben megszületnek. A *szökés* című prózakötetemben (Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1990.) szereplő sztori(k) tényanyagának leltetésével a szorongató valósságra kapott cenzúra-megoldással egy időben írtam a *testőr* üzenete című verset — egy *Bessenyeiről* szóló novellafüzér előhangjaként, a múltban mindig ellenpéldát, „testőr-szövetségeseket” keresve. Az egyidejűség egyben jelzi azt is, hogy a krónikás hűségén, s a még nagyobb bizonytalanság megsejtésén túl: magamnak egészen más szerepet szántam. (A könyv méltatója szerint a szerző „szerencsés esetben önmagához hűségese”) Az otthoni helyzet kevésbé szerencsés voltáról viszont még annyit, hogy a *testőr* üzenete három év után sem veszítette el időszerűségét. Sajnos.

Alapítványt hoz létre?

Kisvállalkozó lesz?

Forduljon a

Magyar Hitel Bank Rt.

„KURÁTOR” Alap- és

Alapítványkezelő

Irodához

- Alapítványok létesítése.
- Alapítványok, kisvállalkozások teljes körű pénzügyi, számviteli kezelése forintban és devizában egyaránt.
- Alapítványi, vagyon kezelése, gyarapítása, a legkedvezőbb feltételek mellett.

3501 MISKOLC, Hősök tere 3. TELEFON: 58-611/76.

Könyvtári kettős...

vagy hármas, vagy négyes... ki tudja, hányféle adatot lát el e változó korban a megyei könyvtár?

Gyermekek, óvodától a felnőtt korig otthon érzik a könyvtár rezidenciájában, gyermekkönyvtárban, szociális kutatók a szociális polcokon kötelező olvasmányok után; a kézikönyvtárban dolgozataikhoz gyűjtenek anyagot.

Hasznos kis tárlók a kertészek kapnak friss információkat, vállalkozók üzletgazdálkodást a piacon való megismeréshez.

Mint dús lombú fák alatt ezerarcú növényzet, úgy békében a könyvtár medrében a sokféle érdeklődés, a sokféle dokumentum. De ha kell, kiállítás, előadás, vetítés, írói est színhelyévé válik, az olvasó, mint közönség, élve élményeket kap.

Kalendárium: saját anyagát beül mindig új és szíves.

Most még egy funkciót látott, mert felvállalta a községi könyvtára lett, a községi tudományok dajkája.

A kézikönyvtár új feladataihoz formálódott: a 16 községi szakalapkönyvtára, ahol Platon Törvényei éppúgy megtalálhatók, mint az ókori, történelem, színház, drámatudomány alapjai.

A zenei lexikonok a lélektani művek sorát, a biográfiai, idegen nyelvi szótárak, lexikonok, enciklopédiák követik.

Új szín a kalendáriumok, a keleti népek könyvtára. Kínai, japán, arab, arab jelek vizuálisan ismertető formája kínálja, hogy megismerjen az ember és a természet kapcsolatára tanuljon ezeken a nyelveken is az olvasni.

Megfűrészt a véges térben a jelen. 800 bölcészahallgató csoportosan tanul, felveleket vesz, videót néz, nagy teremben előadást tart.

A megyei könyvtár hű a bölcészettől jobban, szívesen együtt haladt vele. Előzetesen nagy feladatot zúdított bölcészeti előadásra, hogy a tanuló oda szívesen járjon ráncábil feltöltéséit, s mindig üresnek

tűnő zsebéből — ez már csoda! — új és új könyvremekkel töltte a mindig követelőző bölcész-szellemet.

Mint mágnes a vasat, úgy vonzotta magához a hozzá hasonlót. 1989. október 20-án kaput nyitott a bölcészeti képzésnek. Ekkor kezdtek el 54-en a latin és görög nyelv tanulását, Töttösy Csabától és Négyesi Máriától. 54 hallgató immár másodévet zárja... Szigoriatoznak. Jövőre alapvizsga.

Kedves öreg könyvtár, védj őket! Köpenyed melegedül áraszd el lelküket. Tudásszerző útkon kísérj őket. Örökké éles szellemüket ne hagyj kielégítetlenül. Mint jóságos mecénás, a tudomány kincsével kárpótd az őket. Hitet, jó kedvet is adj a tanuláshoz. Bölcességged éppúgy példa legyen, mint alkalmazkodó képességged. Mert csak az értelem és a lélek ereje képes az anyagi valóságot alkalmazkodásra bírni.

Lehet, hogy a könyvtár szolgáltatás, de a bölcészettek más vele a viszonyuk.

"Bölcészahallgatók" a könyvtárban

1989-ben a Bölcészeti Egyesület megalapításakor a könyvtár vezetősége örömmel vette, hogy a megalapítandó magánegyetem „bázis könyvtárának” tekintti a megyei könyvtárat. Mint alapítvány, támogatta az egyesület létrejöttét, és a tanfolyamok beindításával egyidejűleg felmerült dokumentumbázisát, és megkezdte az esetleges hiányok pótlását. A tanárok irodalomjegyzékei alapján kitűnt, hogy a könyvtár rendelkezik az oktatáshoz szükséges, csaknem minden alapvető dokumentummal, ha nem is mindig elegendő példányszámban. A diákok örömmel vették, hogy a számukra fontos és megadott irodalom megtalálható, hozzáférhető. Az öröme kétségtelenül „járom” is keveredett, mivel a hallgatók egy kisebb hányada nem volt tisztában a könyvtárhasználat mikéntjével. Tisztelet az egyesület elnökeinek, aki a diákok számára feladattá tette a könyvtár- és könyv-

használat megismerését. A könyvtári bemutatók során a diákok elsajátítva a könyvtárhasználat módszerét (katalógusok használatát, raktári felkérések módját stb.) egyre kevesebb gondot okoztak a könyvtárosoknak, megszűntek a felesleges viták, szóváltások.

Megnyugtató, hogy a korábbi évek folyamatos, körültekintő, gyarapító munkája meghozta gyümölcsét, a beszerzett értékes művek, folyóiratok alapján képezhetik a város új profilú tanításának.

A forgalom növekedése, a helyben olvasás, a kölcsönzés számának növekedése, igazolni látszik, hogy a könyvtárnak és a Bölcészeti Egyesületnek sikerült, együttműködést alakítani.

Reméljük, hogy a jövőben ez a kapcsolat még szorosabb lesz, és zökkenőmentesen alakul mindkét fél megelégedésére.

az I. és II. éves bölcészahallgatók

Csöry Lászlóné

Kányádi Sándor estje elé

Kányádi Sándor másodszor készült Miskolcra. Első látogatására még akkor került sor, amikor nyilvános közszereplések alkalmával Erdély még tabu volt. Mikor elkezdtek szervezni egyetemi estjét, a „párt” és rajta keresztül az állami vezetés is azt kérdezte, mit magyarkodunk?

Mit lehet erre mondani?! Erdélyi utazásaink során nem az erősödött bennünk, hogy azzal segítjük a határainkon kívül rekesztett magyarjainkat, ha idehaza építjük a szocializmust, s nem szólunk bele C. elvtárs dolgába. S most meg (1984 nyara) ráadásul „kintről” akarunk íróvendéget hívni?! Igen. Sok elvtársi elbeszélésekre került sor, míg végül rákerült az egyetem peccsétje a hivatalos meghívóra. Ez alatt az idő alatt, kénytelen-kelletlen, a hivatal is megismerkedett Sándor bácsi nevével, s talán verseivel is. Több levélváltás, illetve telefonbeszélgetés után december 11-én sor kerülhetett az estre. Az egyetem 6-os színházterme „irodalmi jellegű” estekre abban az időben meg szokott telni (Alföld-est Köteles Pállal, Kortárs — Szász Györggyel), de most egy tollal nem lehetett volna ejteni. A város középiskoláiból egynemely irodalom tanár kézzelkötve felbújtathatta tanítványait, hiszen a

Feledy Károly polgármester

(Folytatás a 11. oldalon)

A szendrői oktatástörténeli gyűjtemény

A szendrői Oktatástörténeli Gyűjtemény épülete, a Csáky-kastély

Fotó: Slezák Imre

Szendró Borsod vármegyei híres települése Trianon óta a kies, szép Bódva-völgye magyarországi szakaszának mértani középpontjában. A környék, Edelény utáni legnagyobb települése. Történelmi hely. Nagyközség.

A település híven őrizi történelmi, s benne művelődéstörténeli hagyományait. 1959-ben a legelső között jelentették meg a község kismonográfiáját, amelynek újbóli kiadására még a szűkös, 1989-es évben is tudtak pénzt áldozni. Itt működik az 1950-es évektől — az úgynevezett „festőházban” a Bódva-völgy mindmáig egyetlen helytörténeli, néprajzi múzeuma. Ez évben pedig Szendrői 4 oldalas címmel helyi lapot is megjelentet az önkormányzat, amelynek minden számban olvashatunk helytörténeli írást is.

E hagyományápolási tradíció is motiválta bizonyára a település vezetőit, amikor 1982-ben teljesítették a megkezdett Demjén István emlékművesen előkészített, s helyet adják egy megalapított s azóta szívesen kifejlődött oktatástörténeli gyűjteménynek a Petőfi téri, második évszázadában is jócskán lévő volt plébánia, iskola és nevelői lakás épületében. Előbb járási gyűjteményként indult, majd csereháti gyűjtőterületre bővült, az utóbbi időben pedig már kiterjedt a gyűjtése az egész megyére.

Ma már csak a gyűjtemény tárgyi anyaga van a régi iskolaépületben, a levéltári, adattári és a könyvtári rész 1987-től a gyönyörű XVII. sz.-ban épült barokk Csáky-kastély épületébe költözött a Lenin u. 18. sz. alá. Az önkormányzat, mint az intézmény jó gazdája a működési feltételek biztosítása mellett tervezi az elhelyezés további bővítését.

A régi iskola épületében berendeztek egy tantermet.

Itt megtekinthetjük az iskolai berendezések, felszerelések sokféleségét. Hatféle iskolai padot, az 1800-as évek végén használatosaktól a második világháború utáni típuspadokig. Sokféle tanítói asztal, katedra, tábla, öreg harmónium és sok-sok más iskolai felszerelés; iskola-táskák, tarisznyák, palatáblák stb.

Számtalan, az oktatás során használt segédeszköz, szemléltetőeszköz bizonyítja az egykori tanítók leleménységét, rátermettségét, mint pl. az erdőn gyűjtött gubicsgolyókból készített számológép. Elidőz az ember tekintete a gyertya és petróleumlámpa fényével működtetett diavetítőgépen, a tantermetek megvilágító különféle olajmécseseken, viharlámpákon, petróleumlámpákon. Sok ötletes szemléltetőeszköz, kép is összegyűlt már.

Az írásos dokumentumok időrendi sorát a Csáky-kastélyban a boldvai református rektor 1598-ban kiállított díjlevele nyitja meg. Tanulmányozhatjuk az ezt követő évszázadok során, a változó világ hatására tartalmilag és formailag változó iskolai dokumentumokat napjainkig; iskolaállítókra, iskolaépítésekre vonatkozó iratanyagot; az iskolák szervezeti életére, működésére vonatkozó dokumentumokat; tanterveket (a kezdetektől az 1978-ásig), rendtartásokat, kézikönyveket, szabályzatokat, vezérkönyveket, értesítőket, okleveleket, bizonyítványokat, anyakönyveket stb. Szép gyűjtemény van már tantervekből: a különböző felekezeti iskolák tankönyveitől a legutóbbi tanterv tankönyvéig.

Tanulmányozhatjuk itt az érdeklődő a szakmai folyóiratokat is, pl. a Tanítók lapját, a Köznevelést az első számoktól az utolsókig. Már szinte teljesen mondhatók az oktatási, művelő-

dési közlönyök évfolyamai, a különféle szakmai folyóiratok, módszertani lapok stb. Sok ezer fotókópia, fénykép is dokumentálja az oktatástörténet múltját, jelenét.

A gyűjtemény ma már a kutatómunka jó műhelye. Az iskolatörténettel foglalkozók szombat, vasárnapki-velével 8—16 óráig felkereshetik. Az intézmény fő törekvése a kutatók segítségét mellet a napi pedagógiai munka támogatása. 1987-től rendszeresen itt a szakmai rendezvények, tanácskozások, emlékülések jeles személyiségek évfordulójához kapcsolódva. (Ilyen volt pl. Bartók Béla, Eötvös József, Makarenko emlékére). Most, április 17-én fórumot rendezett a gyűjtemény, amelyen a Sajó és a Hernád közötti terület pedagógusai és polgármesterei vettek részt. E kistérségi terület oktatási, oktatás-gazdálkodási problémáit beszélték meg a most készülő oktatási törvénytervezet vitájához kapcsolódva. A rendezvény előadója dr. Gazsó Ferenc egyetemi tanár, minisztériumi főtanácsos volt.

A gyűjtemény része egy kiállítóterem, a Pedagógus Galéria. Itt előszeretettel állítják ki az élvonalban levő amatőr képzőművész pedagógusok munkáit. Bemutatók itt a Zempléni Alkotókör, a Bódva-völgyi Képzőművészeti Alkotókör pedagógus tagjai; volt kiállítás Borsos István enest szobrásznak, Király István sajtóvezető, Hornyák Pál mezőgazdász és Demjén István ládbesenyői festőnek. De megismerhetjük alkotásaival a tárlatot Feledy Gyula és Mezey István grafikusművész is.

Evenként rendszeresen iskolatörténeli, művelődéstörténeli pályázatot ír ki a gyűjtemény. A pályázat értékelése és a díjak átadása az évente megrendezett múzeumi hónap keretében nagy eseménye a településnek.

A régi iskolákban tükröződnek az egykori társadalom és művelődésszerkezet fontos elemei, a művelődési törekvések, amelyek feltárása jelentősen segítheti a mai pedagógiai feladatok eredményes megoldását. Ezt a célt kiválóan szolgálhatja az ott felhalmozott oktatástörténeli értékek tanulmányozása, elemzése révén a szendrői gyűjtemény, amelynek lelkes vezetője dr. Demjén István ezúton is kéri valamennyi pedagógus társ segítségét a tárgyi és szellemi emlékek bővítéséhez, s szeretettel hív tanítókat, tanárt, tanulókat egyaránt az oktatástörténeli gyűjtemény megtekintésére, igénybevételeire.

SLEZÁK IMRE

Fotó: Dobos Klára

A művelődés és a gazdasági élet

Amióta az ember emberré lett, mindig törekedett a többre, a jobbra, a magasabb életszínvonalra. Közismert az életszínvonal, a műveltség és a gazdaság összefüggése, kölcsönhatása. Például sokasága bizonyíthatja, ahol az analfabétizmus az út, ott ezrek halnak éhen, ahol elsőrendű feladatnak tekintették az oktatás és kulturális élet fejlesztését, ott töretlenül emelkedett a lakosság életszínvonala is.

A műveltségi színvonal emelésének egyik igen fontos eszköze a könyv. 40 éves pedagógus pályafutásom alatt számtalan esetben tapasztaltam, hogy amennyi gyermek már kiskorától szerette a könyvet, az sokkal könnyebben tudott megbirkózni a tanulás nehézségeivel.

A könyvek megszerzéséhez nagy segítséget tudnak nyújtani a könyvtárak. Elkeserítőek azok a hánnyak, amelyek lebecsülik e fontos intézmény szerepét, amelyek az a jelenség, amely ma azt tükrözi, hogy a lapot. Az a jelenség, amely ma azt tükrözi, hogy nem kosság igénye döntse el a könyvtárak létét vagy nem létét, szerintem elfogadhatatlan. Az elmúlt évtizedek gazdasági elmaradottsága párosult a tudat elsőkélyesedésével is.

Az emberek nagy többsége — és ezért nem ők a felelősök — tudatilag is alacsony szinten állnak. Ha akarjuk a tudat fejlesztését — már pedig akarunk — akkor minden eszközzel elő kell azt segítenünk.

„Kiművelt fők sokasága alkotja egy ország gazdaságát” — mondta a legnagyobb magyar. Azt hiszem, erről ma már senkinek nem szabad vitatkoznia.

Kétségtelen, a kultúra, a tudás fejlesztése pénzbe kerül. Sok-sok pénzbe. Az is biztos, hogy ez nem mérgezősán megtérülő befektetés. Nagyon nehezen mérhető számszerűen. Európa, akkor az életnek ezen a területén nem szabad spórolnunk. A művelődés fejlesztésére biztosított tőke, ha lassabban is, de a legbiztosabb kamatot hozza az emberiség számára.

Az újonnan alakult önkormányzatoknak mindent meg kell tenniük, hogy településükön emelkedjen a lakosság művelődési színvonala. Minden erővel támogatni kell a tudat fejlesztését szolgáló intézményeket. Támogatnunk kell, mert ezzel a biztos jövőnk alapozzuk meg. Ez pedig ma minden önkormányzatnak kötelessége.

Szilágyi Ferenc:

Csalánok és ibolyák

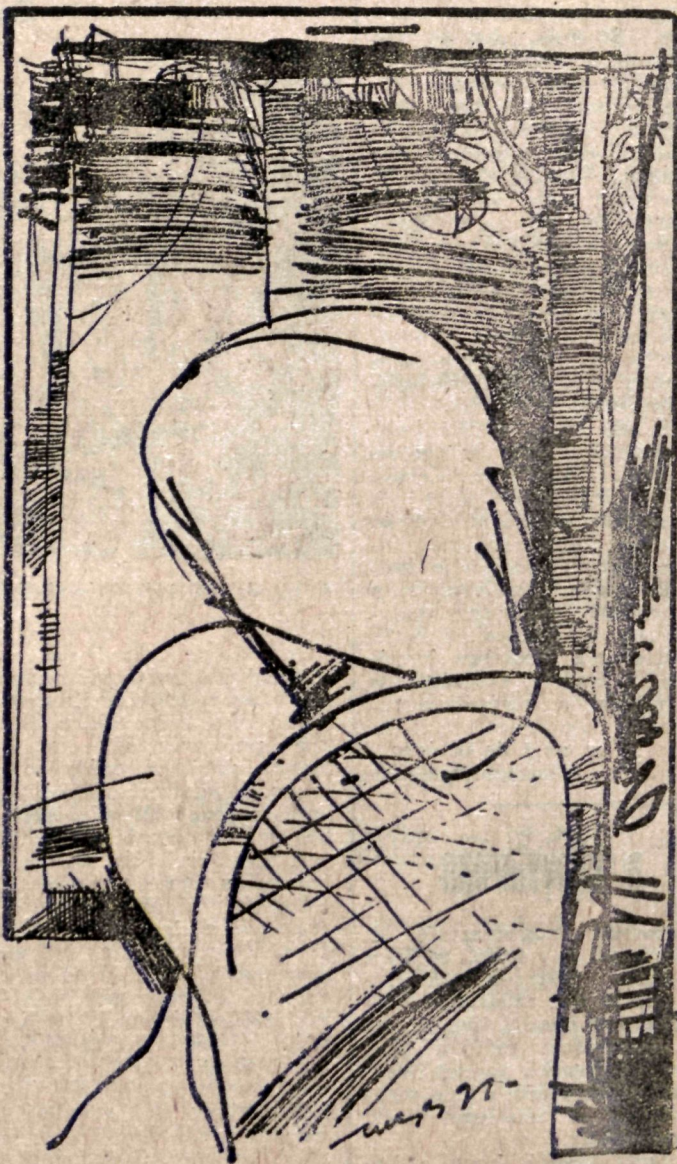
Félve kérdezem: ki olvassa ma Kazinczyt? s egyáltalán ki olvas ma verset? Tanáreberek — szeretném válaszolni — mint Szilágyi Ferenc, aki — elődeihez híven — nem csupán élvez, olvassa, de műveli is a lírát. Van ebben a magatartásban valami nemes, archaikus íz, valami dacos tudatosság is. Könyvei, rádió-előadásai — mint az óborokat a tudós vincellér — bontják ki a régi szövegeket, s tanít izlelni őket, érteni, látni bukját a míves szövegeknek. Mondják, hogy a vers a lélek fényűzése, s Szilágyi Ferenc úgy mulat, hogy maga kedvtelésére, az értő olvasó örömeire föltámasztja. Kazinczy mintájára divatba hozza kedvelt műfaját: az epigrammát. Játéknak is izgalmas és merész ez, próbálgatni a toliát, mai nyelvet hajlítani az antik formához. Ritka adomány, képesség ez, mert tudás (szerzeti) és fegyelem szükségeltetik hozzá. Ismerni kell a klasszikus metrumokat, hegyesre, élesre kell kalapálni a gondolatot, hogy szűrjön és metsszen, pontosan, telibetalálón. Az epigramma lényege ugyanis nem a kép — mint általában a magyar versé —, hanem a felszikkasztó gondolat. Néha csak egy ötlet, egy szójáték, de igazi találatokban az évekig párolt bölcsesség, tudás. Mert a gondolat, a gondol-

kodás, mint készség is éppen úgy fejleszthető, mint az izomzat, ha állandóan edzik. Mondhatnók úgy is, hogy a könyvtárak terméke az epigramma, könyvek párlata, műveltsége. Örömet is az leli bennük, aki ismeri a summázatok eredetijét: a versbe szedett költőt, festőt, építést, történelmi alakot, az életet magát. Ezzel már jeleztem is, hogy milyen tárgykörökben mozog Szilágyi Ferenc. Csokonai és Kőrösi Csoma, Áprily Lajos, Krúdy, Szinyei Merse és Csontváry, irodalom és irodalmi élet (nem ugyanaz!), a nyelv állapota és a mindennapiság fonákságai kapnak döfést, szellemes fricskát a költőtől. Mindig tömören, töményen, provokálón, hogy a meghökkenés után legyen mit továbbgondolni. Mert az epigramma kerek, lezárt egész, de játékosan cáfolható (megteszi a szerző is), tovább is fejleszthető. Intellektuális játék, játék az intellektussal (a születettel is, a szerzettel is). Szinte kedvet csinál, hogy magunk is írjunk hasonlókat, mindenestre gondolkozzunk, fogalmazzuk meg az észleleteinket, érzelmeinket, az életünket. Emelkedjünk ki a mindennapok sarából játékosan, bölcsen, öniróniával, akár.

(Kazinczy Ferenc Társaság, Sátoraljaújhely, 1990.)

H. S.

Mezey István rajza

Csorba Piroska: Ülök (illusztráció).

Horváth Gyula

Átokzivatár

Akkor még nem tudtam, hogy a zokogó anyaházak szemébe éjszakánként mért pereg a könny, nemsokára sírokat ásott a tavasz, s rongyos, csupasz nyári árvaakat tereli egybe a pásztorsegénység, akiknek védtelen lábcskájukról már a novemberi szelek beszéltek, ők mégis karácsonyt vártak, hogy eikántáljanak egy finom süteményt, álmaimban azóta is mindig megöszült férfiakat látok az ablakom alatt, s ha tavasz járkál házam előtt: elfüggönyözöm az eget is, mert nekem nem új szerelmi éneket, nem nyíló rózsát, kertet, ligetet: — sáróceánt, búztól párologó putrikat, virasztóban zokogó sokaságot, hajukat szaggató asszonyokat, kedves halottakat, és fagyos földre ásott sírokat hozott a cigánytelepi tavasz, bennem azóta is temetnek, egyre csak temetnek, s rokonokhoz beszélgetni, eltanyázní a temetőbe járok el, mert nincs ölelés, ami összefogná az élőket, átokzivatárban járunk, s nem segítenek az esernyők sem, s a végleg bezárult anyaöleken hiába kopogunk, én Kicsi Országom. Árvaház-hazám, hét napfejtű sárkányhét gyilkolja a párunkat, csókjaikat kiszedi a szánkából, mint az ég garadjába hálni járó ágrózsakadt árva, kik a felhőbokrak alatt elszórt kenyérhéjakat keresnek: tiz körmunkkel a földet ásva: úgy keressük a föld alá szórt anyaöleléseket, mert ezen a sorssebészeti osztályon ápolónő anyáink nem érkeztek minket szeretni, sebeinket öleléssel bekötözni, én Kicsi Országom, Árvaház-hazám, földszíved értünk fog meghasadni.

Nestlé

INTERCSOKOLÁDÉ KFT

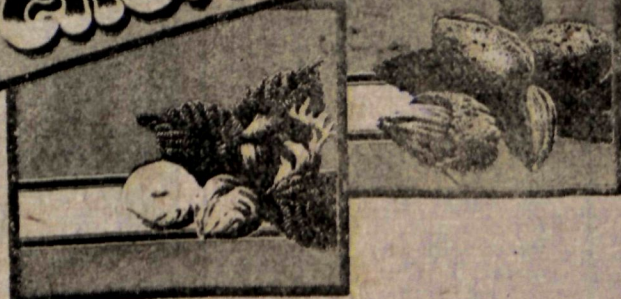
A svájci Nestlé cég teljes jogú tulajdonosa lett a Szerencsi Édesipari Vállalatnak.

Április 11-én aláírták azt a szerződést, amely szerint megalakult az

INTERCSOKOLÁDÉ KFT

A Nestlé cég négy év alatt 4.000 000 000 forintot szán itteni fejlesztésre, s csúcstechnológiát kíván meghonosítani. A kitűnő minőségű Nestlével már most is kedveskedhet.

Keresse az újdonságokat!

Dr. Deák Gábor:

A szakközépiskola könyvtára

AZ ISKOLAI KÖNYVTÁRAK szorosan hozzátartoznak az intézmények oktató-nevelő munkájához. Nemcsak arról tanúskodnak, hogy az idők során milyen változások történtek a tananyagban, a tankönyvek ebből mit őriznek meg, hanem az iskola profiljának megfelelő szakirodalmat is őrzik. Ehhez jön még a tanárok irodalmi munkásságát dokumentáló publikációk gyűjteménye.

A miskolci Berzeviczy Gergely Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola Miskolc régi iskoláihoz tartozik. Nem olyan régi ugyan mint a volt Ev. Ref. Főgimnázium, vagy a minoriták volt iskolaia, de nem sokkal fiatalabb a volt Tóth Pál Református Líceum és Leánynevelő Intézetnél.

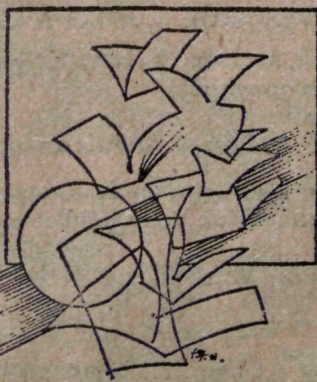
Ezeknek a könyvtáraknak az anyagát egyrészt a tudós tanárok gyűjtötték, másrészt az iskola vezetése szervezte, tartotta fenn, harmadszor pedig az iskolák volt diákjainak szerzeményei, saját munkái gyarapították a mindig kevés központi beszerzési keret felhasználása mellett.

A fenti iskola könyvtárának összetétele két részből áll: irodalmi művekből és szakkönyvekből.

Az irodalmi művekkel kapcsolatosan azt a tájékoztatást adhatjuk, hogy az iskola létrehozásától, 1838-tól, de az előd-iskola, a miskolci Állami Polgári Fiú- és Leányiskola 1872-es szervezésétől kezdve őrzi a könyvtár sok irodalmi mű első kiadású példányát. Ugyanígy megtalálhatók az iskola költő-író tanárainak, mint Kovács Lajos, Brósz Károly, Ditrői Nándor szépirodalmi munkái, tanulmányai a tanulók közül pedig Lengyel Menyhért művei, a legújabb helyi költők (Borsodi Gyula, Hudy Ferenc, Juhász József) kötetei is.

A LEGÉRDEKESEBB és legértékesebb anyaga a könyvtárnak a szakanyag. Bár többször költözött az iskola a háborúk, megszállások során a város más épületeibe, még vidékre is, sem a két világháború, sem az időközben történt megszállások, az iskola kitélepítése nem pusztította el a könyvtárat. Legutóbb 1965-ben történt olyan intézkedés, mely szerint ca. 2000 könyvet vittek el nagybbrára a Levay Tudományos Könyvtárba, de a könyvtár állománya 13 600 kötettel ma is az ország egyik legjobb kereskedelmi, közgazdasági szakkönyvtára. Nem a szakkönyvek száma szerint, hanem a ritka szakkönyvek szerint. Volt esély rá, hogy Budapestről kitudták ide kitudták az országban másutt fel nem lelhető könyveket.

Egyik igen jelentős gyűjteménye a könyvtárnak a Schack Béla hagyaték. Ez őrzí a magyarországi középfokú kereskedelmi szakoktatás történeti anyagát, benne a tanterv és szakmodszertan történeti anyagával. De ha csak a Magyar Kereskedő Könyve című négykötetes munkát említiük, melynek első kötete a **Kereskedelmi alapismeretek**, szerzői közt ott van az országos nevek mellett a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara alkalmazottja, iskolánk volt tanára, dr. Kovács Gyula, a pénzügyi foglalkozás kereskedelmi statisztikával foglalkozott. — Ilyen tanulmányok is írt ezeknek az iskoláknak a részére — a második kötete a **Kereskedelmi üzletvitel**, amely a reklám-propaganda, a kereskedelmi nyelv levelezés, kereskedelmi számtan, irodalmi munkák, könyvtári anyagát tartalmazza, har-

madik kötete **Az értékűzet**, amelyben a pénzügy, váltóról banki munkákról, értékpapirokról, folyószámlákról, a pénzügyi ellenőrzésről, adókról, illetékekről van szó míg a negyedik kötetben az árukról, áruüzleti levelezésről, áruüzleti könyvelésről, áruforgalomról stb. mely ismeretek ma is nélkülözhetetlenek a kereskedők számára. A ma oly nagy hangsúlyt kapó üzleti szemléletre nevelés nélkülözhetetlen könyve. — jobb mint az 1989-ben megjelent Kereskedelmi Enciklopédia. — bár utóbbi, modernebb, de elvontabb.

Az iskola volt tanárainak munkái közül azok a tankönyvek érdemelnek említést, amelyek országosan is használatosak voltak, — hiszen voltak 1895-től állami, községi, felekezeti és magán-kereskedelmi iskolák. Ilyen könyvek voltak Schack Béla magyar-német kereskedelmi levelezési és német olvasókönyvei, Gálffy Ignác polgári iskolai számtan könyvei, kereskedelmi számtan könyvei a kereskedelmi tanonciskolák és a felső kereskedelmi iskolák számára. Dienes Péter alsó ipariskolák számára írt **Olvasókönyv** című munkája (Miskolc, 1889), a kereskedelmi iskolák számára írt **Magyarország földrajza** című könyve.

ŐRZI A KÖNYVTÁR

Valenténi Gáspár: A somogyi népköltés című 1909-es kiadású könyvét, dr. Fábry Béla, Kovács Lajos, Czeglédi Elek és más volt tanárok munkáit. Érdekes füzet az 1939-33-as gazdasági válság idején Váradi Géza tanár írása: **Tarhonya vagy rizs**, amely a drága rizs-import és a fölös magyar búza (tútermelési válság volt) import-export kiegyenlítésére röpiratszerűen írta meg ezt a kérdést. — Érdekes forrásanyag **Schack Béla**: Egy miskolci kereskedő száz év előtti végrendelete című kis tanulmánya, amely felesége családjának, a miskolci Martin családnak a történetét adja. Az iskola tanára volt **Alvinczy Sándor** is, aki a francia társadalom címen írt könyvet 1893-ban.

De nézzük a szakkönyveket! Csak néhányat ismeretek a múlt század végéből.

Alighogy létrejöttek hazánkban a kereskedelmi iskolák, a tanárok tantervet, óratervet készítették és tan. könyveket is írtak ezekhez az iskoláknak. Ilyen könyv **Propper N. János**. „A debreceni kereskedelmi tanoda” igazgatója Kereskedelmi ismeretek kézikönyve (Debrecen, 1884). Ebben az őt részben, részben több fejezetben tárgyalja a kereskedelmi élet kérdéseit a vállalatok szervezeti kérdéseitől a kereskedelmi üzleti, levelezés, fizetési módok, vám- és raktári ügyek, kereskedelmi szerződések kereskedelmi jog, tőzsde, vám- és konzuláris ügyek, ipari, kereskedelmi és csőd törvényig.

UGYANCSAK érdekes könyv Gerlóczy Gyula, a budapesti M. Kir. József Műgyetem — akkor oda-

tartozott a **Közgazdasági Egyetem** — tanára **Nemzetgazdaságtan közép szakintézetek számára** című könyve (Budapest, 1888). Ebben a szükségletek, anyagi javak termelése, elosztása, az érték, gazdaság, egyéni és nemzeti vagyon forgalmának jogi elemzése után foglalkozik a „termelő erőikkel”, mint a természet, az ember, a munka, a tőke, a munkaszabadság, verseny, nagy- és kisáruterelés kérdéseivel. Ezután veszi az áruforgalom, pénz, hitel, pi. ac. vásár kérdéseit. A nemzeti jövedelem, a munkajövedelem, a munka kínálat és kereslet, a munkabér kérdései és az egyéni, társadalmi fogyasztás kérdései nem marxista bemutatása alapja a közgazdasági gondolkodásnak, ami nélkül üzletelni, kereskedni, vállalkozni nem lehet.

Kézi- és olvasókönyv üzletemberek és a tanuló ifjúság számára **Roscher Vilmos**, a világhírű lipcei közgazdász **Kiss János** által magyarra fordított **A pénzügytan rendszere** című 800 oldalas könyve, amely elsősorban az adó- és pénzügyi kérdéseket az államhitelek vonatkozásában foglalkozik.

Tankönyv az 1890-ben Budapesten megjelent **Schiller Rudolf** bécsi kereskedelmi akadémiai tanár által kereskedelmi középiskolák és akadémikák számára írt **A könyvtvitel tankönyve** című mű, amely az „egyszerű könyvtvitel” kérdéseit tanítja bizonylatokkal, gyakorlati példákkal és kereskedelmi számításokkal. A feladatok is a gyakorlati életből valók.

E téren tovább lépett **Bun Samu** nagykanizsai kereskedelmi iskolai tanár. Az egyszerű és közép könyvtvitel tankönyve (Budapest, 1890), című könyve, amely a főkönyv, mérleg, bizonylatok fejezetekben tárgyalja a tantárgy anyagát a kereskedelmi hitel kérdéseivel, a kereskedelmi kamat a) progresszív, b) retrógrád, c) legkésőbb lejárati, d) angol módjának ismertetésével. Ez a könyv is nagyon sok gyakorlati példát ad.

A **Négy László** által szerkesztett „**Alsófokú Kereskedelmi Iskolai Könyvtár**” sorozatban jelent meg dr. **Koós Gábor**: **Áruisme** a kereskedő tanoncisták II. és III. osztálya számára című könyv, amely az 1893-ban kiadott tanonciskolai szervezeti szabályzatok készült. Ugyancsak ilyen tankönyv volt a **Szabó József**, a budapesti kereskedelmi akadémianál a természetannak rendkívüli tanára által írt, **A természettan alapjai és Rövid Kozmográfia** Főzépiskolák számára című könyv.

Ezek csak bemutatott és kiragadott példák abból a celből, ha valaki közgazdaságtannal, vagy ennek keretében kereskedelmi gazdaságtannal kíván foglalkozni. Nem sorolhatunk fel minden könyvtárunkban meglevő könyvet. De ha az érdeklődő átlapozza a **Kereskedelmi Szakoktatás** című folyóiratot, melynek elindítója ugyancsak a miskolci kereskedelmi iskola egykori tanára, az első magyarországi kereskedelmi iskolai főigazgató, dr. **Sándor Schack Béla** volt, beletanulhat a kereskedelmi üzleti élet kérdéseibe. E sorokkal is a figyelem felkeltése volt a célunk.

Megjegyezni kívánom, hogy ehhez a gazdag anyaghoz járult még az iskola levéltára, amely az 1962-ben történt selejtezésig a miskolci és megyei kereskedők levelezésének gazdag anyagával egészítette ki a helyi és az országos kereskedelmi szakoktatási forrásanyagot.

Jászkuhi Sándor több mint tíz éve árul az utcán könyveket

Fotó: Dobos Klára

Józan realitás

Nemrég alakult egyesületé a **Diósgyőri Vasas Bartók Béla Művelődési Házban** működő Kelet-irodalmi alkotóközösség. Az Irodalmi és Társadalmi Alkotó Egyesület elnöke **Hajdu Gábor** választották meg. Vele beszélgettünk a tervekről munkatársunk.

— **Úgy tudjuk, hogy a Kelet csaknem húsz éves működése alatt, az ismert nehézségek ellenére, mégis sikereket ért el. Vajon miért van szükség az egyesületi formára?**

— Valóban, a pártállam korszakában szerveződött a Kelet, s akkor a különböző törvények és rendelkezések csak az alkotóművészeket jellemezte, a művészeket támogatók nem voltak. A három T korszakban elközelítetten volt számunkra más működési forma. Próbálkoztunk vele, de akkor nem tudtunk kitörni ebből az engedélyezett körből. Most, a rendszerváltás után, furcsamód az előrelépést mégis a menekülés előre, kényszerre hozta meg. Köztudott ugyanis, hogy a művelődési házak katasztrofális pénzügyi helyzetben vannak. A minket fenntartó Vasas Bartók Béla Művelődési Ház is a létéért küzd. Nekünk nincs más lehetőségünk, minthogy olyan működési formát keressünk, amely legalább lehetőséget ad a fennmaradásra.

— **Úgy vélik tehát, hogy így van erre esély?**

— A Kelet soha nem volt elkényeztetve az anyagi támogatás terén. Ha úgy tesszük, természetesen tudomásul vesszük az ország és benne az állampolgárok sanyarú helyzetét. Egy művészeti csoportosulás ilyen nehéz gazdasági helyzetben valóban nem számíthat jelentősebb támogatásra. Holott az is köztudott, hogy minden korszakban a művészet mecenaturára, támogatásra szorult. Ez a gazdasági helyzet kikényszeríti az alkotóközösségtől is a gazdasági szemléletet. A gazdálkodást viszont valamennyi forma esetében ez az egyesület biztosíthatja, akár könyvkiadásról, akár esetleg egy galériáról van szó. Ezek természetesen nem azonnali megvalósuló célok, de a kultúra szabadsága legalább elméletben valamennyit lehetővé teszi. A nehéz előrehaladás csakis a szükséges anyagi források miatt van. De mi valamennyien optimisták vagyunk, úgy gondoljuk, az idő nekünk dolgozik.

— **Furcsa hallani az optimista hangot, amikor az országban szinte mindenki panasszal van tele. Befutott művészek is egymást licitálják túl a nehézségek fel-emlegetésében.**

— Sokan és gyakran szidják a pártállamot különböző okokból. De a kivételezetteknek nem is volt olyan rossz az a gondoskodás, hiszen státust kaptak, ajándékot kaptak, szinte járandóságként különböző apanázsokat kaptak, igen gyakran közepes teljesítményű alkotásokat. Míg mások, a kívülrekesztettek, a be nem fogadottak esetleg ugyanazért, vagy magasabb teljesítményért semmit sem kaptak. Még lehetőséget sem. A biztonságos emió megsztintével bizony, kinkeservessé alakult most az élet. És ezt a helyzetet tovább rontotta, hogy Erdélyből is vagy száz író telepedett át Magyarországra, tovább szaporítva az igénylők számát. A semmitől kevesebbet kapni már bejósolt lehet, mi ezt az állapotot szoktuk meg, így valóban nem vagyunk kétségbeesve, hogy szinte semmink sincs. Ahogy a gazdaság talpra áll, és valószínűleg ebben a szférában is kialakul a piacgazdaság, úgy te-

remtődnek meg a lehetőségek, úgy javulhat a helyzet. Nem arról van szó, hogy örülünk ennek, hiszen a piacgazdaság sajnos, itt nem értékorientál. Ebben a szférában majd a rossz, vagy a még rosszabb izlés alapján vásárolnak az emberek szexet, pornót, krimit. De ha már jobban lesz pénzünk, és általában a többit olvasó értelmiségnek is lesz pénze, talán az igény is feltámasztható igényesebb irodalmi és más művészetek iránt is. Az alkotók feladata egyféle igényteremtés is. Szándékosan kerülöm a nevelés szót, hiszen ezt a fogalmat az elmúlt évtizedekben meglehetősen lejártatták. De azt hiszem, azt minden alkotó tudja, hogy a művészetben nem a napi politikai igények jelentenek állandóságot, sem a pillanatnyi siker. Az értékek sokkal mélyebben gyökereznek, s ezek megtalálása, a művekbe való beépítésük az a feladat, amiért egyáltalán érdemes tollat venni a kézbe, vagy ecsetet. Ha ez az igény megvan az alkotóban, aligha érdekelheti, hogy most éppen rossz a helyzetünk. Így tehát a józan realitás érvényesül a gondolkodásunkban.

(Viko)

BLOKK KFT.

AUTÓSOK, FIGYELEM!

Gumijavítás gyorsan és olcsón, új és futózott köpenyek nagy választéka, fényszóró-beállítás és autósbojtl

EZT KÍNALJA ÖNNEK A BLOKK KFT. Miskolc, Léva út 13.

VARÁZSOLJA SZEBBÉ OTTHONÁTI

Lakásfelszerelési tárgyakból mi nyújtjuk a legnagyobb választékot az egész megyében!

Várjuk Önt Miskolcon, a Széchenyi és Szemere út sarkán található üzletünkben.

NÍVÓ

FETE
FELSŐSZOLCAI TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET

ALPIN

Tisztelt leendő Ügyfelünk!

Részlegünk tagjai több éves tapasztalattal rendelkeznek a hegymászó technika iparban való alkalmazásának területén.

Ismereteinkre alapozva dolgoztuk ki technológiánkat, mellyel az építőipari állványzatok jelentős része kiváltható...

Cím: 3561 Felsőszolca
Szent István út. 1-2
Pf.: 12

Telefon: (46) 83-087
Fax: (46) 83-457

Minimális területigénnyel

A környezet zavarása nélkül

Ezzel a különleges technikával 10-70% megtakarítás érhető el!

- Acél-, beton-korrózióvédelem. Speciális hő- és hang-, valamint vízszigetelések.
- Silók, tornyok, kémények vizsgálata, karbantartása, bontása, ultrahangos falvastagságmérés.
- Épülethomlokzatok csiszolása, tisztítása, festése, panelhézagok tömítése.
- Acélszerkezetek bevonása speciális anyaggal, mely gumiszzerűen rugalmas vegyszer- és ütésálló, UV. sugárzásnak tartósan ellenáll. (Min. 5 év garancia. 1 mm-es bevonat ára már 450 Ft/m² + ÁFA-tól.)
- Sportmászó-falak, tornyok tervezése, építése általunk kidolgozott módszerrel, az egyedi igények figyelembevételével, nemzetközi színvonalon.

Ajánljuk magunkat
Lendületes
Pontos
Igényes
Ne feledje!

Tavaszi árubörze
30 – 40 százalékos
engedménnyel!

ENGEDMÉNYES ÁRUK – AMIG A KÉSZLET TART!

- Fenyőfűrészaruk, köbméterenként 1500 Ft engedménnyel,
- kis tételű burkolóanyagok,
- egyes nyílászárók,
- „ezer apróci” (a fészek Áruház készletéből)

Ezen kívül minden építőanyagból gazdag választékkal várjuk Vásárlóinkat miskolci telepünkön!

Cím: Miskolc, Vágóhid u. 9. Telefon: 46/47-811

*

A VILÁGHÍRŰ OLASZ RAGNO CÉG CSEMPÉIT ÉS PADLÓLAPJAIT KINÁLJUK ÖNNEK BEMUTATÓTERMEINKBEN:

Miskolc, Vágóhid u. 9.
Kazincbarcika, 408. telep
Telefon: 48/11-034
Hatvan, Építkezők Boltja
Telefon: 38/12-926

*

C É Z Á R
BIZTONSÁGTECHNIKAI SZAKBOLTUNKBAN

lakása, gépkocsija, értékei megőrzésére a legkorszerűbb zárat, riasztókat és elektronikus biztonsági berendezéseket megtalálja

SZAKTANÁCSADÁS!
BESZERELÉSHEZ MEGBÍZHATÓ SZAKEMBERT AJÁNLUK!
Telefon: 46/27-091

ÉPÍTKEZZÜNK EGYÜTT!

Észak-magyarországi TÖZÉP

II. RÁKÓCZI FERENC
MEGYELÉSI VÁROSI
KÖNYVTÁR
MISKOLC

**MAGYAR
HITEL
BANK RT**

MISKOLCI IGAZGATÓSÁG

Tájékoztató

Ezúton szeretnénk tájékoztatni minden kedves ügyfelünket, illetve érdeklődőt, hogy igazgatóságunk által végzett devizaügyletek köre tovább bővült.

Devizaszámlavezetési körünk kiterjed:

- ◆ belföldi magánszemélyek,
- ◆ külföldi magán- és jogi személyek,
- ◆ alapítványok,
- ◆ társadalmi szervezetek számláinak vezetésére, valamint
- ◆ vegyes vállalatok valutáris tőzstőke befizetéseinek elfogadására.

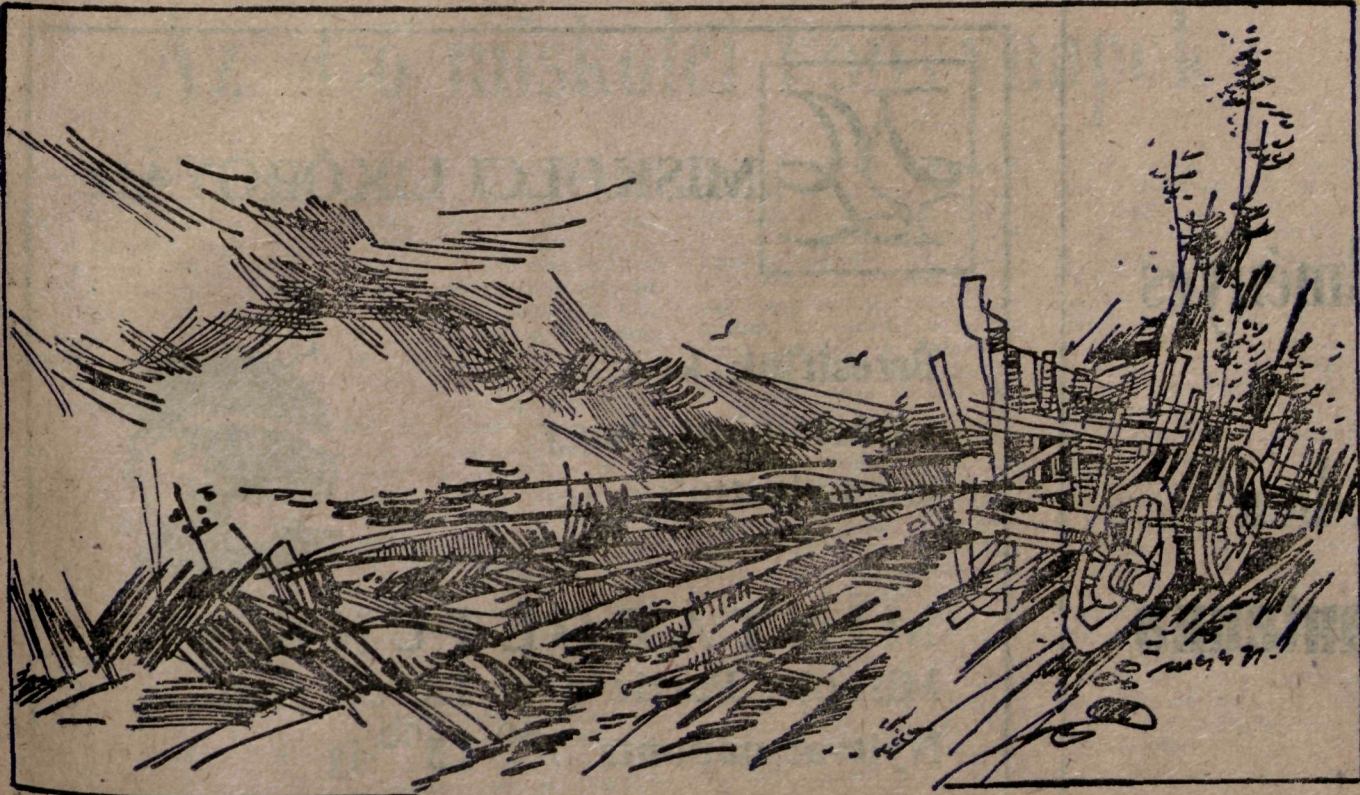
A szolgáltatásainkat igénybevevő partnereink részére a jutalék felszámítás mérsékelte, ugyanakkor a devizaszámlákon – úgy a látra szóló, mint az 500 USD, illetve ennek megfelelő devizaösszeg felett lekötött – elhelyezett betétek után igen kedvező.

Számlatulajdonosaink körében a 28/1990. (XII. 27.) PM sz. rendelet, és az ezzel összefüggő 19/1990. (XII. 31.) sz. PK-ban szabályozottak szerint:

- ◆ a nemzetközi fuvarozási tevékenységet végzőket,
- ◆ az export, illetve import tevékenységgel összefüggő külföldi hivatalos utazások, egyéb költségeinek fedezetét konvertibilis valutákkal ellátjuk.

Kérjük, legyen partnerünk, munkatársaink készséggel állnak rendelkezésére, bizalmukra számíthat

MAGYAR HITEL BANK RT.
Miskolci Igazgatósága
Miskolc, Hősök tere 3. sz.

Cseh Károly: Keréknyomok krónikája (illusztráció).

Mezei István rajza

CSEH KÁROLY

Szeptember tilosa

Tilosra váltó almáink hava
Angyal kardjaként lángol fel a fa
Madártoll lebeg – letörött kilincs
Nyiló ajtónk már a kékségbe sincs

Réület

settenkedik május nagy zöld pókja
fény-hálójába fon egy gyereket
ki csillag bordájú meritőhálóval
ficánkoló halat húz felfelé a vízből
mint transzba esett szürke szerzetest
emel olyankor templompulóslától
magához az isten

A hattyú

Alvó Évája mellett
unatkozva
látta meg a tavon lebegő
hattyút
s már csak a fehér ringásra
figyelt

A hárszín nyak
kérdőjelezte meg először
a jövőt

Kéjes jelenés ereszkedett rá
s másféle alávetettséget

pillantottak meg
édenen túlrá sandító sejtjei

Nézte mohón a hattyút –
ringását már átvette a teste

Tudata elszunnyadt
a déli melegben
de bizsergő tagja felmeredt

s lovagolt rajta
lovagolt egyre vadabban
a Nagy Parázna

KALÁSZ LÁSZLÓ

Én Igaz Fejedelmem

testembe lehelt lelkem
ármánytól leverettél

amíg éltél: reméltél
én is: míg teszek: élek
amíg élek: remélek

labancok fenekednek
hazádra bizvást törnek
rettentő ellenségek

hiszünk mi a reménynek
felindult emberségnek
– bár elmarad az áldás

tudom im a halált is:
hallgatást bújdosást is
s messzi vizekig nézek

mentelmed vén Rodostó
s hazáért kurizálgatsz
segélő udvaroknál

van nekünk segedelmünk:
túl-on-túl biztos lelkünk
– feltönni vagy letönni

IL RÁKÓZS DOLGUNKBAN ELVÉRZÜNK
MEGYELÉNY VÁROSI
KÖNYVTÁR
MISKOLC

A butaság

s bátorságtalanság malmát
állítsd értelem- és bátorság-garatra
s ne tűnjenek az érett aranyalmák
sárkánykarmok közt kertünkben napról napra

hű örzöket: erőseket s nem álmos
idiótákat! közénk! de nem fölénk!
családunkban millió erősjános
vár dolgára: – kor nyerjél már nekünk!

CSORBA PIROSKA

Utazás

Baudelaire megsúgta: ez a romlás vidéke,
búze fertőz, mételyez,

s kit embernek vélsz (bélyegezte
lemondón legyenítve): féreg ez!

Fél a fénytől és folyton visszabúvik,
a sárba dugja rémülten fejét,
miközben fenn a bátrak magasodnak,
és vaksötétre vált a tengerég.

Nem ezt akartam, a döglődő tájat,
melynek hűsában rút nyú a szemét,
nyüzsgő és szaporán falja
a lét szövetét.

Mocsaktól lueskoson ébredt itt a rét,
pucér késekkel villog a bozót,
éhesen tádog a perselyképű nép,
nem megváltót vár, csak étkehozót.
Kolomp már nem szól, de a csordanép
még most sem széled szabad legelőkre,
nem áhitja friss rétek fűvét.

– Időben szóltam néked – súgta Baudelaire
és Rimbaud intett – Gyere, vár hajóm!

És mégis maradok. A dombok mint a birkák
körbevesznek bárgyún, hallgatón,
és érzem, hogy süllyed már a föld is,
s lábam e láppal végleg összenőtt,
s hogy kijutni e szennyes, rút vidékről
nem találnék társat, evezőst.

FECSE CSABA:

Rések

Amennyit belőled bírok, annyival vagyok
több, reménykedem, s szemedben tisztára
mosom arcomat. Ime,

a gesztusaidból hevenyészve teremtett
lény sokkal inkább vagyok én, mint te,
a másokban igazán föloldódni sohasem
képes hűvös idegen. Bizony, a te agyvelőd
tűzében is saját agyagszobrod égettetik
az én másomként. A befogadás szándéka
hiába nyilvánvaló: erőnkben többre nem
telik. Ennyit tehetünk, s ennyit meg is
teszünk. Réseket próbálunk ütni magunkon,
e vastag kéreg mögött rejtező világon,
de önzés és szemérem kötőanyaga ama
résekben, és áthatolhatatlanok a résközök

VÁSÁRLJ DISZKONT

ÁRUHÁZ

VÁGÓHÍD ÚT 4-6.

Reméljük, már járt nálunk, és ismeri gazdag kínálatunkat

VAS-MŰSZAKI TERMÉKEKBŐL

Örömmel értesítjük, hogy hamarosan megnyitjuk áruházunk harmadik
szintjét, ahol az előzőektől eltérően

MŰVÉSZETI GALÉRIÁT RENDEZUNK BEI

Értékes festményeket, kispasztikákat árusítunk majd,
bizva az Ön érdeklődésében!

MÁS HANGULAT, MÁS VILÁGI

A galéria kellemes felüdülés és kikapcsolódás a hétköznapi
rohanásaiban

Tiszteljen meg látogatásával

ÁRAINK AZ ÉRVEINK!

A

ADONISZ
KERESKEDELMI
KFT.

Miskolcon, a belváros szívében
márkás import férfiruházati és divatáruval,
a magyar átlagpénztárcához
igazított árakkal várja vásárlóit,

az ADONISZ Miskolc, Széchenyi út 36.

Telefon: 47-929

„Ha hiányos a ruhatára,
AZ ADONISZ HIVJA VÁRJA!”

Rendkívüli nagy árengedményes akció az Elektron Extra Kft.-ben!

SATEX parabolaantenna

1,0 fej
70 csatornás beltéri egységgel,
120 cm-es tükörrel
Fá.: 46 000 Ft

	Régi ár	Új ár
Egynyelvű tolmácgép	13 500	9 500
Ötynyelvű szótárgép: magyar, angol, német, francia, olasz	13 500	9 500
Magyar-német szótárgép	13 500	9 500
Magyar-angol szótárgép	13 500	9 500

OTP-hitelre és előleg befizetése nélkül,
20,6% átlagkamatlaltal

Amíg a készlet tart!

Miskolc, Széchenyi u. 90. sz. — Telefon: 46-42-687

Miskolc, Beloiannisz u. 11. sz. — Telefon: 46-45-600

MISKOLCI LIKŐRGYÁR

Értesítjük kedves
vásárlóinkat, hogy
megnyitottuk

MINTABOLTUNKAT!
Miskolc, Partizán u. 13. sz. alatt
Nyitva: naponta 7³⁰-15⁰⁰-ig

ÉRTÉKESÍTÉS

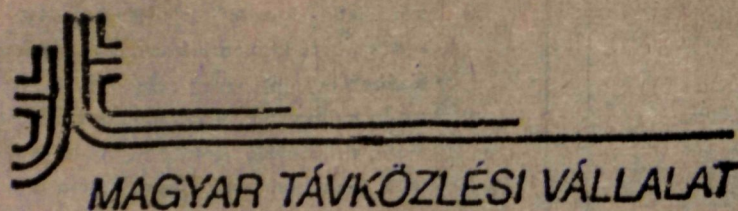
NAGYKERESKEDELMI ÁRON

Új termékeink:

Cappy

milky

maxzi

A Magyar Távközlési Vállalat Miskolci Igazgatósága tájékoztatja tisztelt előfizetőit, ügyfeleit, hogy az alábbi időszakokra kedvezményes telefonálási lehetőséget biztosít:

- hétfőtől péntekig este 18 órától, másnap reggel 7 óráig,
- péntek este 18 órától, hétfő reggel 7 óráig, és
- a munkaszüneti napokon

Ezekben az időszakokban UGYANAZÉRT A DIJÉRT KÉTSZER ANNYI IDEIG beszélhet, mint a forgalmas nappali időszakban!

Ezt a kedvezményt mind a helyi, mind a távolsági beszélgetésekre biztosítjuk!

Táv hívforgalomban a beszélgetések díja a távolság és az időtartam függvényében a következő:

	Nappali időszakban	Kedvezményes időszakban
I. díjtávolságra	60 mp.-ként	120 mp.-ként
II. díjtávolságra	20 mp.-ként	40 mp.-ként
III. díjtávolságra	15 mp.-ként	30 mp.-ként

5 forint

Kérjük, éljen a lehetőséggel, időt, pénzt takarít meg, és a telített forgalom okozta bosszúságtól kímélheti meg Önmagát!

MISKOLCI TÁVKÖZLÉSI IGAZGATÓSÁG

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság

TISZALOKI VIZLÉPCSŐ ÉS HAJÓJAVÍTÓ ÜZEME

60 M Ft-os éves termelési tevékenységének mintegy 70%-át vízijárművek javítása, felújítása és gyártása teszi ki.

Megrendelésre gyárt különböző méretű csónaktesteket, dereglyéket, 10-40 t teherbírású komposzt

Vállalkozik

200-400 t teherbírású uszályok, motoroshajók, különböző rendeltetésű kitző-, vontató- és jégtörőhajók gyártására.

Nagy gyakorlattal rendelkezik szivattyútelepek gépészeti és gépésztechnológiai szereléseinek végzésében is.

Cím: Tiszalök, Erőmű: — Telefon: (42) 78-235 — Telex: 73-235

Az első miskolci könyvnapok

Kányádi Sándor estje elé

(Folytatás az 5. oldalról)

zsúfolt színházterem közönségének majd' felét a gimnazisták adták. Maga az est többségünknek azt nyújtotta, amit vártunk. Archaikus ízű, emberségre, tartásra tanító verseket, példértékű őszinteséget, s egy népet vállaló szeretetet.

Igazából nehéz most, majd 7 év elteltével leírni azt az érzést, ami az est után még jó ideig megmaradt. De jobban esett beszélgetni, paro-

lázni, talán tisztult a lélegzetünk, hamarabb mozdultunk a restségből.

Tudom, sokan vagyunk úgy, hogy ha elfáradunk, unjuk már a napi nyűgöt, civódást, akkor feltöltödni, emberré válni Erdélybe megyünk. — Most Kányádi Sándor helyünkbe jön. Június 3-án, hétfőn este hat órakor találkozhatunk vele a Kossuth utcai Művelődési Házban.

Papp Ferenc

Írott beszéd

(Folytatás az 1. oldalról)

könyvhöz. Éveken keresztül a padlások zugaiból előkerült félpengős és tizfiléres regények vadnyugati történeti jelentették az „irodalommat”, s fertőztek meg észrevétlenül silánysággal egy nemzedéket akkor, amikor a gyermeki lélek a legfogékonyabb a szépre, a jóra, a nemesre. A jó, igaz irodalom, a jó, s jóra nevelő, szemhatártágító könyv a mi tájainkat nagy ívben elkerülte. Így lett akkor akaratunk ellenére „irodalomná” a lélekmérgező selejt. És évek kellettek ahhoz, hogy visszataláljunk a Hessgalaxis fénykörébe: Aranyhoz, Petőfihez, Jókainoz s a többi igazakhoz. Évek, ha nem évtizedek erőfeszítése kellett ahhoz, hogy visszaálljon az elveszített értékrend: a szó és a gondolat csillagsugárzása.

Kérdhetnek, miért emlékezem most erre, miért mondom ezt? Az ok itt van előttünk az utcákon, itt, s

immár a határokon túl a nemzetiségi régiókban egyformán. Az igaz könyvekre, az írott beszéd komoly és tiszta forrasvidékeire újfajta silányság szurokfeketéje loccsant. Ismét veszélybe került az ember leggyönyörűbb tulajdona, a gondolat, s a gondolat igaza. És vele együtt veszélybe került az édesanyanyelv megtartó ereje és szépsége.

Azt kérdelem tehát: Lehet-e több, és nagyobb féltelivalónk ma ennél?! Lehet-e úgy ünnepelni ma, hogy a fenyegetettséget elhallgatjuk?! Azt hiszem, ezt aligha tehetjük meg. Nincs hozzá jogunk. S mégis, ezzel együtt, a fölénytornyosuló gondok nehezékét viselve, szükségünk van az ünnepi percekre, szükségünk van a könyvre, szükségünk van egymás erősítésére a könyvekből sugárzó gondolat igaza álta.

Gál Sándor

is sor került. A Lévay József Közművelődési Egyesület tagjai az újságírókkal karöltve megkoszorúzták a Mindszenti temetőben Damó Oszkár, a Deszka temetőben László Sándor és Székely László sírját. „Ok hárman” — a cikkíró megfogalmazása szerint — „míg éltek, a magyar nemzeti irodalom fanatikus és tehetséges harcosai voltak.” A Jogakadémia hallgatói és a középiskolák diákjai a névadó emléktáblájával jelölték meg a Csegey, a Dayka Csor, a Deryné, a Jókai, a Lévay, a Tompa utca egy-egy házát. A carrarai fehér márványból készült táblák költősegit a polgármesteri hivatal vállalta. Koszorút helyeztek el az Avasi temetőben Szemere Bertalan, a Szent Anna temetőben Deryné siremlekére.

A könyvhét végül is jó eredménnyel zárult. Az utcai könyvvásárt a nagy érdeklődésre való tekintettel vasárnap délig meg kellett hosszabbítani. Az idő is megjavult, a forgalmat pedig növelte a pünkösdi lövöldözés ideérkező látogatók nagy száma. A Magyar Jövő megállapítása szerint a siker nyomán rendszerezni kellene — ha nem is könyvhétet — a magyar könyvnapot, az olasz könyvnapok mintájára. Az országos szervezők is ezen a véleményen lehettek, mert a következő évtől egészen 1951-ig évente két-három napos könyvünnepet tartottak. A rendezvény-sorozat 1952-től bővült újból Ünnepi Könyvhété.

Hubay László

víszonyáról tartott előadást. Kosztolányi Zoltán, a Református Főgimnázium tanára a Miskolc könyvtáraiban található könyvkincsekről adott színes tájékoztatást. Az ünnepség színhelyén kiállítás rendeztek a Miskolcon fellelhető értékes régi könyvekből (Benkő Sámuel: Miskolc város topográfiája, a Miskolci kódex stb.), valamint miskolci festőművészek könyvillusztrációiból. A kiállítást Leszih Andor múzeumi főtitkár rendezte, és mutatta be a megjelenteknek. Ez utóbbiak számát keveselte a hírlapíró, mivel a rendezőkön és a közreműködőkön kívül mindössze harminchárman jelentek meg a hatvanezres városból.

Hasonló érdektelenség kísérte a miskolci Nemzeti Színházban május 16-án este rendezett ünnepi előadást, amelyen Gárdonyi Géza Ida regénye című színművet mutatták be. Az újság tudósítása szerint: „Erre az előadásra, amelynek jövedelmét a város polgármestere a magyar írók könyveinek vásárlására kívánta volna fordítani, hogy azokat a miskolci tanulóifjúság legjobbjai között osszák szét, megdöbbenően kevés közönség gyűlt össze, jöllehet Hódobay Sándor dr. polgármester a plakátokon közölt felhíváson kívül mintegy 800 meghívót küldött szét.” (A felhívás a két miskolci napilapban is megjelent.)

Nagyobb sikere volt a magyar könyv utcai bemutatkozásának. Könyvheti listát ebben az időben még nem adtak ki (az elsőt majd csak 1935-ben), viszont minden

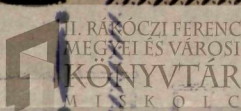
magyar írótól származó könyvet tíz százalékkal olcsóbban árúsítottak a könyvhét ideje alatt. A miskolci könyvkereskedők az Erzsébet téren, a Széchenyi utcai könyvesboltok előtt, valamint a színház árkádjai alatt ütötték fel sátraikat, ahol reggeltől estig gramofonzené hangja mellett kínálták portékáikat. A látvány a Szajna-parti könyv-árusokra emlékeztetett. Az utcai árúsítást két napra tervezték, május 17-18-ra (péntek, szombat). Miskolc és a környék társadalma már az első napon meglepően nagy érdeklődést mutatott a könyvek iránt, bár az időjárás nem kedvezett, mert délutánra eleredt az eső. Különösen nagy volt a kereslet a háborús irodalom, valamint Mikszáth és Móricz könyvei iránt, de mind-egyiket felülmúlta Szabó Dezső Az elsodort falu című regénye, amelyet valamennyi könyvsátorban elkapkodtak. A sikerhez hozzájárult a könyv rendkívül olcsó, hárompengős ára is. A költők iránt kisebb volt az érdeklődés. Adyt sokan keresték, de a klasszikusoktól elriasztotta a vásárlókat a kötetek magas, 30-40-50 pengős ára. A könyvkereskedők megfigyelése szerint a legtöbb vásárló maximuman öt pengőt szánt könyvre, mert ez az a legmagasabb összeg, amelyet a közepestálya, amelyre valamikor a könyvkiadás támaszkodhatott, el tud vonni a mindennapi megélhetéshez szükséges nagyon kevés pénzből.

A könyvhét ideje alatt kegyeletes megemlékezésekre

„Harminchárom amatőr előtti nyílt meg a miskolci Magyar Könyvhét”. Ezt a keserűen gúnyos címet viselte a Reggeli Hírlap 1929. május 16-i tudósítása az első Magyar Könyvhét miskolci megnyitójáról. „Nem tudjuk, hogy a Magyar Könyvhét milyen érdeklődés mellett kezdődött meg a fővárosban és az ország többi részében, de azt mindenestre megállapíthatjuk, hogy Miskolc ezen a nevezetes napon, amikor mindenkinek a magyar könyv és a magyar irodalom megmentésére kellett volna sietni — „le-vizsgázott”. A vizsga helye a városháza tanácssterme volt, ahol a Lévay József Közművelődési Egyesület kiállításal egybekötött ünnepséget rendezett.

Pedig a könyvhetet alapos előkészítő, szervező munka előzte meg dr. Hódobay Sándor polgármester személyes irányításával. A könyvhét országosan meghirdetett alapjainak a magyar irodalom, a magyar könyv támogatása és megmentése volt a tömeges beáramló sokszor értéktelen külföldi irodalommal szemben. Ennek érdekében évente egyszer a magyar könyvet ki kell vinni az utcára, és népszerűsíteni kell a magyar irodalmat.

Miskolc város gazdag programmal készült a könyv ünnepére, amely országosan május 13-tól 20-ig (pünkösdhétfőig) tartott. A május 15-i városházi megnyitó ünnepségen Vuicskits Jenő, a Királyi Katolikus Főgimnázium igazgatója a magyar nemzet és a magyar könyv

Kedves Fogasztók, Viszonteladók!

Szeretnénk figyelmükbe ajánlani egy új, és az eddigieknél jóval gazdaságosabb bevásárlási lehetőséget!

Keressék fel a

**MÁTRA FÜSZÉRT
DISZKONT RAKTÁRÁRUHAZAIT!!!**

Kedvező áron és nagy választékban vásárolhatnak:

- ◆ élelmiszereket és élvezeti cikkeket,
- ◆ konzerveket,
- ◆ édességeket,
- ◆ kozmetikumokat, testápolási termékeket,
- ◆ háztartási vegyi árukat.

Az év minden napján — szombaton is — bő áru kínálat, figyelmes és gyors kiszolgálással, RAKTÁRI ÁRON TÖRTENŐ ÉRTÉKESÍTÉSSEL várják a tisztelt fogasztókat, kiskereskedőket, vendéglátókat

DISZKONT RAKTÁRÁRUHAZAINK:

- ◆ MINI FÜSZÉRT Miskolc, Állomás u. 1.
- ◆ Mezőkövesd, Dózsa Gy. út 36.
- ◆ Ózd, 48-as út 4.
- ◆ Mátra Diszkont, Gyöngyös, Szurdokpart út 4.

SZERETETTEL VÁRJUK!

traex • borsod

Kereskedelmi, Utazási, Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
3525 Miskolc, Kazinczy u. 19., Levélcím: 3545 Miskolc 1. Pf.: 502
Tel.: 06-46/48-864, 48-904, 47-840 Telex: 062-247 Fax: 28-291

ÜZLETÁGAINK

Kül- és belkereskedelem

Kft.-énk saját szármalás és bizományos konstrukcióban vállalja export - import ügyletek bonyolítását.

Bartel ügyletekhez megtaláljuk a megfelelő külföldi partnereket és lebonyolítjuk a cserét.

Képviselőink vannak: Romániában, Jugoszláviában, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Németországban és ügynekeink dolgoznak Törökországban, Görögországban, Olaszországban, Svájcban, Hollandiában és természetesen Magyarországon.

Számítástechnika

A számítástechnikai üzletág a szakma valamennyi területével foglalkozik:

- számítógép rendszerek tervezése;
- számítástechnikai eszközök beszerzése, üzembehelyezése;
- számítástechnikai eszközök karbantartása, javítása;
- számítógéppártozatok tervezése, kivitelezése;
- szoftver rendszerek tervezése, kivitelezése, adaptálása, üzembehelyezése, üzemeltetése.

TRAEX KÓDEX Információs Központ

Az Információs Központ munkatársainak fő feladata, hogy az emberek mindennapi ügyes-bajos dolgában segítséget nyújtsanak. Személyes megkeresés, vagy az 53-000 telefonszámon történő érdeklődés esetén díjmentesen adunk felvilágosítást az adatbázisunkban található információkról, amelyek közül példaképpen néhányat megemlítenk:

- az áruházak, üzletek, kereskedők címe, telefonszáma, nyitvatartási ideje, kínálata,
- hol van leértékelés, kiadás, vagy más akció,
- mely kisiparosok, szakemberek, vállalkozók vagy egyéb szolgáltatóval végezhető el az Önnek szükséges munkát,
- a magánpraxisokra vonatkozó információkat, aktuális valutaárfolyamokat, kamatlábakat stb. A FENT EMLÍTETTEKEN KÍVÜL FOGLALKOZUNK:

- ingóság, ingatlan és partnerközvetítéssel,
- ezermesterek közvetítésével,
- telekommunikációs és utárszolgálatot szervezünk.

Ha hozzánk fordul: **IDŐT, PÉNZT, FÁRADTSÁGOT takarít meg!**

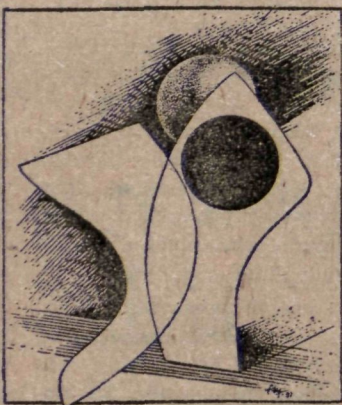
Szállítmányozás

Szállítmányozási üzletágunk keretében nemzetközi áruszállítást végzünk saját kamionjainkkal, illetve átvállalókkal bevonásával. Európa minden országába végzünk bérszállítást. Szükség esetén raktárainkban a szállított áru átvételét, átmeneti tárolását meg tudjuk oldani.

A közművelődési könyvtár az információ szolgálatában

Manapság a könyvtár működését illetően, a leggyakrabban kérdések gazdasági természetűek. Az átlagosnál is „könyvbarátibb” újságíró olvasónk hivatalosan is, baráti beszélgetésben is a könyvtár költségvetése iránt érdeklődik, szeretné tudni, nem fenyegeti-e veszély az állomány gyarapítását? Kézbe veheti-e kedvenc újságját a folyóirat-lapozgatásban a mindennapos látogató? Vajon nem kényszerül-e üres kézzel távozni az a kutató, aki szakmai anyagot keresve, valamelyik külföldi folyóiratot kéri? De úgy tűnik, a könyvtári „belső kommunikáció” is egy tengely körül forog, a gazdasági lehetőségek, kényszerek, szükségességek tengelyén.

Néhány éve annak, hogy komolyabban felmerült a könyvtári szolgáltatások térítésének kérdése. A gyűjtemény őrzését szent kötelességének tartó, humanista, nevelői hivatástudattól áthatott, értékközvetítő és szociális elkötelezettségű könyvtárosok rosszul érzik a szűkös pénztárcát a fejükön. A kultúra nem áru... a könyvtári szolgáltatás meg éppen nem az. Pedig a szakirodalomból már mindenki tudhatta, aki hajlandó volt tudomást ven-

ni róla, hogy a világ számos országában, az információs intézményekben a széles körű technikára, számítógépes rendszerekre támaszkodó információs szolgáltatást nem ingyen adják.

Nehezen barátkozunk a gondolattal, hiszen a közművelődési könyvtárnak már születését is a segítő szándék, a köz javának szolgálata sugallta. Nem is mondhatunk le nehéz időkben sem arról, hogy a könyvtár hagyományos szolgáltatásait pénzben kifejezetten ellenszolgáltatás nélkül kínálja. Hiszen aligha megfellebbezhető igazság, hogy amelyik társadalom számára fontos állampolgá-

rainak szellemi gyarapodása, az ehhez vezető út finanszírozását magára kell vállalnia. Ez akkor is így van, ha az önkormányzatok anyagi lehetőségei, az alapítványok büdzséje, a mecenatúra segítő szándéka szűkszerűen véges.

A köz támogatásából élő, a felszínen kedvezményezett-ként megjelenő, valójában az olvasó szolgálatára életre hívott és működtetett könyvtár azonban maga sem ülhet ölbe tett kézzel. Különösen akkor nem, ha olyan információforrás, -tömeg áll rendelkezésére, amiből új szolgáltatások sorát alakíthatná ki. Olyan szolgáltatásokat, amelyekre vevő is akad. Igaz, az esetek többségében a vásárlói szándék nem spontán jelentkezik. Megfelelő szemlélet, hatásos eszközök, és nem utolsósorban az innovációra érzékeny könyvtáros magatartás szükségeltetik a felkutatásához.

Szeretnénk azt hinni, hogy a piaci törvények szerint működő könyvtári információs szolgálat most sem, a jövőben sem fogja csorbítani a klasszikus könyvtárhasználat „jogait”. De a változó világban ez a nagy tradíciókkal rendelkező intézmény csak úgy maradhat talpon, ha maga is képes a változásra, a megújulásra.

Nem tehet úgy, mintha nem látná: új használói körök jelentkeznek, akiknek képviselői többnyire nem olvasókkal jelennek meg a könyvtárban, hogy a polcok között órákig elidőzzenek egy-egy kényelmes sarokban. Az ő üzenetük telefaxon érkezik, megrendelés formájában. Az ő számukra a pontosság, a gyorsaság a legfőbb érték. Fizetni is készek érte. A könyvtár jól teszi, ha szívesen fogadja őket. Mint ahogy azokat is, akik a csendes elmélkedésért a lapozgatásért, a nagyvárakhoz tartozó kalandokért kénytelenek a városi zűrzavarba menekülni. A városi zűrzavarban nem engedélyezték: maga a szerző sem utazhatott sehova 1980 után. Az 1983-ban leállított verseskönyv *A pán-cél nyomai* megjelenés előtt áll. A Magvető Könyvkiadó *Eleven tér* címmel ad közre 1991-ben egy válogatást.

Környey Lászlóné dr.

Balla Zsófia

Balla Zsófia 1949. január 15-én született Kolozsváron. Szülővárosa zeneakadémiáján tanult a muzikológiai-pedagógiai fakultáson. 1972-es államvizsgája után a kolozsvári rádióstúdió magyar adásának irodalmi zenei szerkesztője volt 1985-ig, a stúdió betöltéséig. Azután az Előre című bukaresti újság mezőgazdasági-ipari tudósítója öt éven keresztül. 1990. márciusától a Családi Tükör irodalmi szerkesztője. Versei, műfordításai, kritikái 1965-től jelennek meg lapokban, nagyszámú (közöttük egy betiltott). B. Zs. versének címét viselő antológiában. Könyvei: *A dolgok emlékezte* (1968), *Apokrif ének* (1971), *Vizláng* (1975), *Második személy* (1980), *Kolozsvári táncok* (1983), *Hóka Főka Főka* (gyermekversek, 1985). A Második személy a Kolozsvári Író-társaság, a Kolozsvári Táncok a Romániai Írószövetség díját kapta meg. A Gaál Gábor irodalmi kört vezette 1978–1982 között.

Balla Zsófia az ún. Bretter-iskolához vagy esszéirokhoz tartozik. Könyveinek hivatalos külföldi kiadását 1971 után nem engedélyezték: maga a szerző sem utazhatott sehova 1980 után. Az 1983-ban leállított verseskönyv *A pán-cél nyomai* megjelenés előtt áll. A Magvető Könyvkiadó *Eleven tér* címmel ad közre 1991-ben egy válogatást.

Minden ember különbözik...

Még főiskolás koromban, harmadik mesterem, Benkhard Ágost növendékeként kaptam az első társadalmi leckét. Külön műteremszobám volt már, s — a főiskola számlájára — magam vehettem fel modelleket. A felvétel napján mindig gorkiji hangulatú jelenet fogadott: megtelt a főiskola folyosója könyörgő tekintetű, agrórszakadt, szegény emberrekllek. Csupa munkanélküli volt, aki reménykedett egy kis keresetben.

A főiskola elvégzése után, 1932-től 1934-ig római ösztöndíjas lettem. Szép és tanulmányos két esztendő volt, gondolom, minden hozzám hasonlóan szerencsés művészársam így emlékezik itáliai élményeire. Hazafelé jövet, Velencében ismerkedtem meg Zilahy Lajossal, aki itthon a Híd című folyóiratot szerkesztette. Javasolta, hogy vigyek rajzokat a laphoz. Ezzel a felkéréssel kezdődött újságrajzolói, illusztrációs tevékenységem. Rajzoltam a Híd hasábjaira, ennek láttán meghívtak a Tükör, a Film, Színház, Iro-

dalom és más újságok szerkesztői is, hasonló feladatokra. Ezután, egészen 1944-ig, amikor a Híd szerkesztősége belövést kapott, s romba dől, e munka lett megélhetésem forrása. Akkoriban főleg a portré, az emberi karakter elképesztő változatossága érdekelt: az, hogy minden ember különbözik a másiktól. Ha ezt matematikai eszközökkel próbálnánk megfogalmazni, csupán arra a megállapításra juthatnánk, hogy a variánsok száma elvileg végtelen, hiszen a változatokat alkotó elemek száma is végtelen. Valójában azonban sokkal többről van szó: a gazdagság, amely minden egyes emberben kifejezésre jut, felfoghatatlan háttérrel utal. S én kezdettől fogva épp e földeríthetetlen háttér földerítésére, vagy legalábbis megközelítésére törekedtem...

Szabó Vladimír
(Szabó Vladimír kiállításának megnyitója május 30-án 16.45-kor lesz a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárban.)

Szabó Vladimír

SZTÁLIN MENYASSZONYA

MÁJUS 31—JÚNIUS 6-ig, f5 órától.
a miskolci HEVESY IVÁN FILMKLUB MŰSORÁN

Füzes László:

Lázás kemencék földjén

(Új Kilátó, Miskolc 1990.)

Mint bennszülöttet, mindig megütött a flegma kijelentés, miszerint Miskolc nincs jelen az irodalomban, nem található az irodalom térképén. Hiszen tudjuk, hogy Miskolc minden idők legnagyobb költője, Szabó Lőrinc, halhatatlanná tette a vashidat, ahonnan borzongva nézte a gőzfelhőbe burkolódzó mozdonyt, a Deszka-temetőt, ahol az anyját siratta (el) a költő. Mindez persze nosztalgia, visszapillantás, s szomorú, hogy a város azóta se nevelt föl és tartott meg Szabó Lőrinc formátumú poétát. Nincs méltó költészet a vasgyárnak, annak a technikai kultúrának, amely ma már sajnos valóban „ipari múzeum”, de a Fazóliák óta kenyeret adott több nemzedéknek is. Ez annak ellenére is így van, hogy a mögöttünk levő rendszer azt hazudta, hogy piederstálra emelte „a” munkást, az „élcspatot”. Csak éppen arról hallgatott — lesz még gondunk ezzel a csödtömeggel —, hogy az ipar, amelyet erőszakkal is duzzasztott, úgy, ahogy van, XIX. századi. Ma már kimondhatjuk — noha vígasznak kevés —, hogy az elmúlt rendszerek közül egyik sem szerette ezt a várost, ezt az ipart. Asztag színvonalát konzerválta — a mennyiség volt a fontos —, s magát a várost, jelleg-
telen-betonrengetéggé torzít-

totta, elsekélyesítve, lezüllesztve legnemesebb hagyományait: a polgárságot és a munkásokét is. Így aztán nem csodálkozhatunk, hogy írástudót is importálta, akik fanyalgyva ették a város kenyerét, de igazán nem vertek itt gyökeret, nem vallották magukénak ezt a több városmagból és faluból összetákolt konglomerátumot. Ezt a várost szidni illik, s teszik már a bennszülöttek is, akik idegenül, szomorúan tűrik el, hogy a nagyapáink építette, lakható házak helyén a korlátolt technokraták mit műveltek. Diósgyőrnek még csak jelzőtáblája sincs, pedig vára már az Árpádok idején állott, királyok lakhelye volt.

A túl hosszú bevezető Füzes László kötetéről szól, akit azért szeretek, mert meg meri vallani, hogy szereti ezt a várost. Szonettkoszorúja: a Vallomás a szülőföldről, nem olyan elegáns, mint Kosztolányi szonettjei, nem olyan bravúros, mint József Attiláé, de tudatosan vállalja a göcsörtösséget, csiszolatlanságát is. A közhelyes marxista tétellel szöve, ez a lét határozza meg a tudatát, ez a megfogalmatlanság, alávetettség, a kohó perszél tüzé és a mindent belepó koromé. Van, lehet ennek szépsége? Erre csak az tud válaszolni, aki látta már valamelyik domboldalról a salaköntést, s tudja azt is, hogy milyen for-

ró az a salak. Semmi köze ennek ahhoz a kongópátoszhoz, amely bronzba öntötte a kohászt (láthattuk a város címerében is), mert a dolgát tudó, tevő munkás sose szerette a nagy szavakat. A vas világa kemény és kegyetlen, nem lehet úgy kidalolni, mint a kisbárányt, tavaszi vetést, vagy idesanyánk fekete fejkedőjét. A vas megesszi, szótlanra teszi az embert. Aki járt a (hajdani) Martinban vagy durvahengerében, az megérti, hogy Füzes László verseiben miért kulcsszó a csend, miért olyan fontos az erdő, a természet. Egy kohász, inartinasz több vedernyit izzadt egy műszak alatt, s a hőség-től, a lenyelt gázoktól légszomja támadt a szó szoros és átvitt értelmében is. Ehez-
te, szomjúhozta a tiszta, egyenes beszédét, az igazságot. Ezek az igazságok nem voltak bonyolultak, ami nem azt jelenti, hogy primitívek voltak, legyintéssel el lehetett volna intézni őket. Az a munkásság, amely nagygyá tette a várost, míg le nem züllesztették kultúrateremtő is volt, s természetesen -fogyasztó is. Füzes László még tud ezekről az értékekről, noha a szépséget ő is már csak, mint hiányt éli meg. Csalódottság és fájdalom van verseiben, s nem csupán a múltó idő miatt. Városunk, gyárunk lemaradt

a komputerek világában, ugyanakkor a fentebb már elemzett okok miatt elvesztette a bennszülött az otthonosságot, az áttekinthetőséget és is. Füzes László nem rendelkezik azzal a versetchnikával, képképző képességgel, amit ma modernnek nevezünk. De éppen így, ezzel adekvát, ez fejezi ki azt a csökköttséget, alulmaradottságot, amelyben — ne szégyelljük a szót — a munkásosztály, s ez az egész régió megrekedt. Mert ez a lét, ez az állapot nem is indokolja a bonyolultabb formát. Ez nemcsak Füzes Lászlót minősíti (őt is persze), hanem ezt a miskolci-ságot, diósgyőriséget, amelynek voltak szebb, fényesebb napjai is. Hogy lesznek-e? A világ ma másfelé halad, s félt, hogy elrohan mellettünk. Akárhogy is lesz — a jövőt nem látjuk —, Füzes László versei megőrzik a dokumentumértéküket: egy léthelyzetét, tudatállapotát, amely drámainak mondható.

Ez nem csupán azért van így, mert költőnk már visszapillant, búcsúzik a múlttól, s kissé nosztalgikusan szépséget is álmodik bele. Nem falvédő romantika ez sera, hanem a lassan kihülő érzések, indulatok csendes, elégikus szomorúsága. Őszi-kék.

Horpácsi Sándor

KÖNYVHETI RENDEZVÉNYEK

A Könyvhét megnyitása
május 30., 16 óra
Szabadság tér,
megnyitja: Gál Sándor

Találkozó a határokon túli magyar irodalom képviselőivel
május 30., 17 óra
megyei könyvtár.

Vendégek: Balla Zsófia, Farkas Árpád, Gál Sándor, Grendel Lajos, Lászlóffy Csaba, Nagy Zoltán Mihály, Pusztai János.

Szabó Vladimír festőművész kiállításának megnyitója
május 30., 16.45 óra
megyei könyvtár.

Kopacz Mária kolozsvári festőművész kiállításának megnyitója
június 3., 17 óra
Kossuth Művelődési Ház Galériája

Találkozó Ancsel Éva filozófussal
május 29., 15 óra
megyei könyvtár.

A Kalaka együttes szabadtéri koncertje
május 31., 17 óra
Szabadság tér

Találkozó Kányási Sándor költővel
június 3-án, 18 órakor
Kossuth Művelődési Ház

Találkozó Kondrád György íróval
június 4-én, 17 órakor
az Akadémia Szeínházban.

A KÖNYVHÉT HÍREI

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
könyvheti tájékoztatója
Felelős szerkesztő:
PAULOVITS AGOSTON
Grafika: FELEDY GYULA
Kossuth-díjas, érdemes művész
Kiadja: a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
Felelős kiadó:
DR. KÖRNYEY LÁSZLÓNÉ
Készült a Borsodi Nyomdában
Felelős vezető:
HORVÁTH FERENC